2
25
34-4-E-13

CONSTITVTIONES,
ET DECRETA
PROVINCIALIS SYNODI SIPONTINAE,
PRAESIDENTE

ILL.mo ET REVER.mo D.D. PTOLEMAEO GALLIO,

S. R. E. TIT. S. PANCRATII, PRESBYTERO

CARDINALI COMENSI,

Ac Dei, & Apoſtolicæ Sedis gratia
Archiepiſcopo Sipontino.

CVM PRIVILEGIO.

Biblio. Sacr. Coll. Rom. Soc. Iesu
BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

VENETIIS. ∞ D LXVII.

Apud Iunctas.

PTOLEMAEVS GALLIVS,
MISERATIONE DIVINA
S. R. E. TIT. S. PANCRATII PRESBYTER
CARDINALIS COMENSIS,
ARCHIEP. SIPONTINVS,

Prouinciæ noſtræ Fidelibus ſalutem in Domino.

CVM nihil tam ſecundum naturam ſit, quam, vt, quibus principijs quodque productum eſt, ijſdem & optimum ſuum ſtatum acquirat, & tueatur; &, ſi quando in deterius vergere contingat, reſtauretur: rationi ſane conſonum eſſe videtur, vt pro ſanctiſsima religionis noſtræ, quæ a Chriſti, & Apoſtolorum vitæ ſanctitate, & morum integritate, & ortum traxit, & incrementum, (Chriſtus enim prius facere cœpit, & poſtea docere) recuperanda ſalute pene iam deplorata, non ad alia conuolemus remedia, quam ad vitæ, & morum correctionem omnium fidelium, & maxime ſacerdotum, qui in Chriſti, & Apoſtolorum locum ſucceſſere: quod quidem nec melius, nec efficacius præſtari poteſt, quam crebra Prouincialium Concilio-

rum celebratione, a Patribus olim noſtris ob hoc ipſum inſtituta; &, cum iam ab hominum memoria receſsiſſet, nunc demum a Sacro Concilio Tridentino in vſum reuocata. Quare, cum pro mihi iniuncto munere, proq; ſummis a Deo in me collatis beneficijs, totis viribus, vel vſque ad mortem, curæ gregis fidei meæ commiſsi mihi incumbendum eſſe cognoſcerem; nihil magis in optatis habui, quam vt primo quoque tempore per occupationes liceret, quibus diu detentus apud ſe: re: Pium Quartum Pont. Max. fui, me ad Sipontinam ſedem conferrem: vbi, pro virium noſtrarum tenuitate, ſumma diligentia, ſummoq; labore, totum me, quodcumque ſum, ad hoc opus moliendum tradidi: tandemq;, Deo fauente, cum Epiſcoporum, & aliorum Prouincialium conſilio, ad finem perduxi: in quo maxime elaboratum eſt, vt ea potiſsimum decernerentur, quæ ad bonos mores reſtituendos, vacillantes confirmandos, ac ſanctos, & optimos promouendos, conducerent, non omiſſa tamen doctrinæ cærimoniarumq; cura, cuiuſque Prouinciæ noſtræ loci indigentiæ ratione habita. Quæ vt facilius ad veſtrum omnium manus, & notitiam, peruenire, ac per vos executioni mandari, queant, typis cuſa, qualiacumque ſunt, edere curauimus. non

enim

enim tanti facimus audaciæ notam illam, quam apud omnes eruditos incurrere poſſemus, quod ſcilicet hæc Decreta nulla verborum elegantia, nulloq́; prorſus ornamento deſcripta, in lucem edere auſi ſimus, quanti commodum illud ingens, atque vberrimum illum fructum, quem vnuſquiſque veſtrum proculdubio percepturus eſt, ſi ad ea diligenter, tanquam ad ſcopum, animũ aduertetis, & inde normam ſumetis, ac regulam, qua totius vitæ veſtræ actiones dirigantur. Ita enim factum iri non ambigimus, vt non ſolum in Dei conſpectum Chriſtiano nomine voſmet dignos exhibere, ſed in alijs etiam ſanctos virtutum ſuarum æmulationis ſtimulos excitare poſsitis: vnde debitus omnipotenti Deo honor, ac animarum noſtrarum ſalus, mira felicitate prouenit: quę quidem duo noſtrorũ omnium laborum finem, & intentionem eſſe, nobis ſemper propoſitum fuit. Reliquum eſt, vt, qua maiori poſſumus charitate, vos omnes, tam ſæculares, quam Eccleſiaſticos, hortemur, ac moneamus, vt ſumma diligentia, ſummoq́; ſtudio, ac totis denique viribus, quæcumque in hac Prouinciali Synodo ſancita ſunt, pro eo, quod cuiusque intererit, inuiolabiliter obſeruetis, ac debitæ executioni mandetis: pro certo habentes, quod, ſi ſic feceritis, a

Deo

Deo pietatis, innocentię,obedientięq́; veſtræ ma
xima præmia conſequemini; ſin minus, præter
Deum, quem iuſtiſsimum ſcelerum vltorem ha
bebitis, nos quoque, ne de alienis peccatis(cum
ſatis nimis nos opprimãt propria) Deo rationem
reddere cogamur, pœnis, quæ delinquentibus
propoſitę ſunt,errantes, & diſcolos, coercere, at-
que mulctare, quamquam maximo noſtro cum
mętore, cum vos ſingulos filiali amore proſequa
mur, minime tamen ceſſare poterimus.

Valete in Domino.

CONSTITVTIONES, ET DECRETA PROVINCIALIS SYNODI SIPONTINAE,

celebratæ de Menſe Ianuarij, M D L X V I I.
Manfredoniæ.

NOS PTOLEMAEVS GALLIVS, S. R. E. Tit. Sancti Pancratij Presbyter Cardinalis Comenſis, ac Dei, & Apoſtolicæ Sedis gratia Archiepiſcopus Sipontinus, de conſilio, & aſſenſu RRmor. DD. Epiſcoporum, Abbatum, & aliorum noſtræ Prouinciæ ordinariorum, in Prouinciali Synodo Sipontina hæc ſtatuimus, & ſancimus.

IN Nomine Sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus Sancti. Sancta hæc Synodus Prouincialis Sipontina, in Spiritu Sancto legitime congregata, attendens; Fidem totius eſſe ſpiritualis ædificij, atque religionis, fundamentum, cum qua omne datum optimum, & omne

donum

donum perfectum à Patre luminum deſcendens aſſequimur, & ſine qua neque Eccleſia ſubſiſtere, neque quiſquam Deo placere poteſt: In primis more maiorum ſtatuit, eius fidei confeſſionem ante omnia eſſe præmittendam; vt, quod corde creditur ad iuſtitiam, id omnes ore confiteantur ad ſalutem. Quæ quidem fides cum vna ſit, quemadmodum, teſte Apoſtolo, vnus Deus, & vnum Baptiſma: eam ipſam, quam, à maioribus acceptam, ductamq́; à Chriſti, & Apoſtolorum doctrina, Eccleſia ſancta Catholica, & Apoſtolica integram conſeruauit, eadem Sancta Synodus ſuſcipit, & amplectitur, in hunc, qui ſequitur, modum profitendo.

Credimus, & confitemur omnes vtriuſque teſtamenti Canonicas ſcripturas à Spiritu Sancto eſſe diuinitus inſpiratas. Itidem credimus, & confitemur ea omnia, quæ in Symbolis ab Eccleſia receptis comprehenduntur. Ea quoque omnia, quæ de fide, & doctrina à Sacris Concilijs Oecumenicis, & nouiſſime à Sancta generali Synodo Tridentina ſunt definita, nulla hæſitatione amplectimur, & tenemus. Sacrorum vero librorum eum tantummodo ſenſum pro vero, atque indubitato, agnoſcimus, & tenemus, quem eadem Sancta Tridentina Synodus declarauit, & confirmauit, & communis Catholicæ Eccleſiæ vſus docuit, & tradidit.

Traditiones oretenus ab Apoſtolis emanatas, & continua ſucceſſione in Eccleſia Catholica receptas, & conſeruatas,

ſeruatas, tamquam ab ipſius Chriſti ore, vel à Spiritu Sancto dictatas, ſuſcipimus, & veneramur.

Septem quoque Eccleſiæ Sacramenta, quæq; de ipſis eadem Sancta Synodus Tridentina mandauit, ac tradidit, firmiſſime tenemus, ac cætera dogmata aduerſus omnes ſæculi huius hæreſes cum eadem Sancta Synodo ſentimus, & credimus, damnantes, & anathematizantes quaſcumque hæreſes eadem ſancta Synodus damnauit, & anathematizauit.

Sanctæ demum Apoſtolicæ Eccleſiæ Romanæ, tamquam omnium Eccleſiarum Matri, ac Beatiſſimo Domino noſtro Pio Quinto Pontifici Maximo debitam ſubiectionem, atque obedientiam exhibemus, & iuramus.

Statuimus inſuper, atque ordinamus, vt omnes, qui beneficia Eccleſiaſtica obtinent, vel in poſterum obtinebunt, & qui Synodo Diœceſanæ intereſſe debent, in prima quaque Synodo, quæ celebrabitur, omnia, & ſingula ab eodem Sancto Concilio Tridentino definita, & ſtatuta, palam recipiant: veram obedientiam ſummo Romano Pontifici ſpondeant: ſimulq; hæreſes omnes publice deteſtentur, & anathematizent, fidem profitentes eiſdem verbis, quibus nos ipſi fuimus profeſſi. Qui vero id facere negauerint, publice excommunicentur, & omnibus Eccleſiaſticis fructibus priuentur, fabricæ Eccleſiarum applicandis. Idem de ijs, qui de beneficijs curatis, & Canonicatibus prouiſi ſint: & de promouendis ad docto-

rales, vel alios gradus: ac de notarijs: nec non de ſcholarum magiſtris intelligatur, qui quidem omnes nullatenus ad exercendum officium ſuum admittantur, niſi prius de eorum fide, & moribus, ac ſana doctrina, conſtiterit, & profeſſionem ſupra dictam emiſerint.

Regulas Indicis librorum vetitorum Epiſcopi ab omnibus Chriſti fidelibus eorum curæ commiſſis, & præcipue à bibliopolis obſeruari diligenter curent: illis inhibendo, ne libros vbicumque impreſſos vendant, aut teneant, quos ipſe Epiſcopus, ſiue ab eo deputatus, non inſpexerit, & approbauerit.

Quæcumque præterea, ſuggerente diabolo, clam in vulgus inſeruntur, quibus magicarum præſtigiarum pro infirmis ſanandis, aut coniugibus ligandis, vel ſoluendis, & diuinationum pro rebus deperditis, aliarumq; huiuſmodi rerum deteſtandus vſus retineatur, prohibeant, execrentur, damnent, & exterminent Epiſcopi: & præcipue diligenter curent, vt mulierculæ, quas Strigas vocant, & quibus hæc noſtra Prouincia abundare dignoſcitur, omnino deleantur.

30

DE DIVINO CVLTV, & celebratione Miſſarum.

Cum ſanctiſſimum, Angelisq; etiam ipſis venerabile Altaris Sacrificium Sacramentorum omnium & finem, et perfectionem eſſe, Sanctorum Patrum auctoritates pie ſane teſtentur; celebraturos Sacerdotes quam diligentiſſime elaborare decet, ne tanto in Sacramento conficiendo ignorantia, negligentia, vel etiam contemptu, erroris aliquid ab eis admittatur, quo & erga tale Sacramentum populi deuotio minuatur, & imparatæ ipſorum conficientium conſcientiæ erroris onere grauentur. Heli namque filios, Dominum neſcientes, & ad populum ſacerdotum officia ignorantes, & ſibi ipſis perditionem peperiſſe, & in maxima diſcrimina, & cædes populum adduxiſſe, ſanctæ Scripturæ proclamant. His igitur ex cauſis Sancta hæc Synodus decernit, vt, quod ad hoc ſpectat, Sacri in primis Concilij Tridentini Decretum omni ſtudio ſeruetur.

Nemo vero Sacerdos ad tremendum huiuſmodi ſacrificium ſe conferat, qui pridie conuiuio ſolutiori operam dederit, aut aliter nimio ſe potu, vel cibo repleuerit, ſeu aliquem inſolentiæ actum fecerit, aut aliquid turpe admiſerit.

Singulis ſaltem hebdomadis peccata ſuà confiteri non omittat, etiam ſi mortalis peccati ſibi conſcius non ſit: ſi vero in mortali exiſtat, omnino confiteatur, priusquam celebret, ſi Confeſſoris copiam habet: qua denegata, cum primum ei ſe obtulerit, id ſtatim efficiat.

In Sacriſtia Miſſam diligenter prælegat, & eius ſingulas partes ſic promptas habeat, vt celebrando nullum errandi, ſiue hærendi periculum ſubeat.

Ad Altare non accedat, niſi prius in Deum mentem dirigat, ſe indignum accuſans, vt ſacris Altaribus Deo miniſtraturus aſſiſtat: ſeq; ſupra ſe leuet, diligenter perpendens, ſi a quocumque reatu liberam ſentiat eſſe conſcientiam.

Miſſam non incipiat, niſi prius accenſis candelis, vrceolis, & alijs, quæ requiruntur, paratis.

Aperto capite celebret: Nec Birretum, Subbirretum, aut aliud id genus, in Altare ponat.

Non ante auroram, neque celebret a meridie, niſi ex cauſa iure permiſſa.

Addendum nihil, nihil etiam detrahendum ſciat.

Ea, quæ ita ſunt dicenda, vt populus audire debeat, ſono non infracto, ſed voce clara, & debite eleuata proferre ſtudeat.

Quæ vero Secreta vocantur, ſub ſilentio pronunciet.

Non ocius, neque debito remiſſius, aut legat, aut cærimonias agat.

In

31

In Miſſali omnia legere non pigeat, nec memoria tantum, quæ plerumque labilis eſt, quidquam dicere præſumat.

Non niſi ſemel ſingulis diebus celebrare licere ſciat, Chriſti Natalis terna celebratione excepta.

Sacrificio confecto, Diuinæ Maieſtati, quæ tanti miniſterij dignum, tantiq; beneficij conſortem illum efficere dignata eſt, gratias agat.

Corporalia, neque linteolum colligat, ſed neque luminaria in Altari extinguantur, Euangelio non perfecto, quod poſt benedictionem populo datam legi conſueuit.

Peregrinum Sacerdotem incognitum ad Miſſæ celebrationem, Ordinarij licentia non perſpecta, Eccleſiarum rectores non admittant: Ordinarius etiam non mediocre ſtudium adhibeat ad veritatem, vel falſitatem comprobandam literarum, quæ Dimiſſoriæ dicuntur.

Nullus omnino neque ſæcularis, neque regularis Sacerdos in domibus priuatis, neque etiam in Oratorijs ab Ordinario non approbatis, audeat celebrare.

Populus frequenter a Parocho moneatur, vt eorum filij, & famuli, qui in agris colendis, & beſtijs paſcendis occupantur, ſaltem diebus feſtis Miſſam audiant. In quo Parochus patrum, & dominorum conſcientiam oneratam eſſe ſignificet.

Viduas, quibus ob maritorum mortem domo exire per aliquot dies indecorum ducitur, Epiſcopi per men-

ſem

ſem integrum tolerent celebrationi Miſſæ non intereſſe. Menſe vero exacto, nulla eis cuiuſuis conſuetudinis excuſatio valeat, ſed omnino ad Miſſæ auditionem, etiam (ſi opus fuerit) per cenſuras Eccleſiaſticas, cogantur.

In ſolemnibus; dominicalibus; vel ferialibus Miſſis cantatis; inter canendum ſtudeant omnes, tam qui in Choro, quam qui ad Altare deſeruiunt, vt non tantum modulatione voluptatibus aures afficiant, quantum Chriſtianorum mentibus vtilitatem porrigant, & deuotionem. Ideo tam ea, quæ ad doctrinam, vt Epiſtola, Euangelium, Symbolum, quam ea, quæ ad preces pertinent, ſic diſtincte decantentur, vt commode, & deuote populorum auribus poßint exhauriri.

In Mißis, cæteriſq; Diuinis officijs Organorum vſus Sacri Tridentini Concilij Decretum non excedant; vt ſi quidem modulationes laſciuas non imitentur.

Cærimonias vero omnes, a Ro. Eccleſia inſtitutas, & ſeruari ſolitas, vt ſancte & pie ſunt adinuentæ, ſic religioſe teneri, & ad vnguem ſeruari, iubemus. Omne autem aliud Cærimoniarum genus non ſolum non admittendum, ſed penitus ducimus explodendum. Superſtitiones autem, Ordinariorum iudicio, & diligentia, aboleantur, ſi quæ forte Cærimoniarum nomine in Eccleſias inuectæ ſunt. vt eſt præfixus quidam Candelarum numerus, & alia ijs ſimilia, veluti Sacro Tridentino Concilio ſanctißime cautum eſt.

De

DE RITV SERVANDO in celebratione Diuinorum officiorum.

VT in Eccleſiis, quas Dei Templa dici, eſſeq; fideliter, pieq; atteſtamur; quasq;, & Prophetarum ſanctiſsima præloquia, & caſtiſsima, ac ignita Dominica verba Orationis domus *eſſe tradiderunt; nihil perperam poſitum, fruſtraue vmquam demandatum occurrat, ſubſcriptas has Sanctiones Sancta Synodus inuiolabiliter proponit obſeruandas.*

Diuinum, ſiue etiam nocturnum Diuinum officium debita Campanarum ſigna antecedant tanto temporis ſpatio, vt Clerici omnes, domo mature decedentes, Eccleſiæ opportune ſe poſsint offerre. Cum autem Eccleſiam fuerint ingreſsi, ſigno Crucis ſe muniant, atque aqua benedicta aſperſi flexis genibus ad ſanctiſsimum Euchariſtiæ Sacramentum, vel ante maius Altare (ſi qua in Eccleſia Sacramentum non ſeruatur) Domino preces fundant. Quibus iam porrectis, ſuperpelliceis induti, omni cum modeſtia, & reuerentia, cætera omnia parent, quæ eorum officia ſibi expoſcunt, &, poſtquam ſuum vnuſquiſque locum in Choro adierit, pulſetur parua Campana, & ab Hebdomadario, vel ab alio, cuius id muneris intererit, alta voce Dominica oratione indicta, & ab omnibus ſimul

ſecreto

ſecreto completa, omni deuotione Officium inchoetur. Qui vero à tali ritu deceſſerit, illius horæ diſtributione priuetur, niſi eius excuſatio, ab Ordinario, vel a Chori rectore perpendenda, aliter faciendum ſuaſerit.

Qui, aliis iam in Choro congregatis, ſuperuenerit, eaſdem cærimonias ſeruet.

Primo Pſalmo iam finito; & ſi in Matutinis Beatiſſimæ Virginis Officium celebretur, primo Capitulo iam completo; &, in cantatis Miſſis, vltimo Chirieeleiſon dicto, qui ad Chorum ſe contulerit, ille horæ interfuiſſe non putetur.

Si quis ad præfixum vſque terminum de induſtria immoretur, cum citius venire potuerit, tamquam abſens habeatur.

E Choro, niſi vrgens neceſſitas aſtrinxerit, & ſine Chori præfecti licentia, nemini liceat abire. Si vero, dum Diuina celebrantur officia, alicui, vel Sacerdotum, vel Clericorum, cærimoniarum, ſuorumq; officiorum gratia, per Chorum, aut Eccleſiam, eundum erit, ea honeſtate, & maturitate gradiatur, quæ ei debet eſſe coniunctiſſima.

Eorum Sedibus hæreant ſinguli, in quibus modo ſedeant, modo ſtent, modo genuflectant, caput aperiant, operiant, ac ſubmittant, prout officij ratio exegerit.

Non galeris, ſed religioſis birretis, vtantur.

A librorum, literarum, et cuiuſuis ſcripturæ lectione,

dum

dum Officium dicitur, abſtineant, ne ue priuatim Officium dicant.

Riſum arceant, colloquia deuitent, iocos, & rixas, caueant, ſomnum non ducant.

Nemo in ſua ſede ſit otioſus, ſed omnes tam dignitates, quam Canonici præſentes, & Capellani, & alij quicunque, diſtincte, aperte, diligenter pſallant, recitent, aliaq; ad rem diuinam facientia exequantur.

Officio iam perfecto, appronet ſe in genua quiſque, et Dominica ſaltem, vel quauis oratione alia ſub ſilentio dicta, ſinguli ſingulos mutuis ſalutationibus impartiantur. Tum, ſuperpelliceis depoſitis, togisq; aſſumptis, vel Sacroſanctæ Euchariſtiæ, vel maiori Altari de more honore præſtito, in ſua cuique liceat remeare.

Dignitates, Canonici, & alij quicunque harum Conſtitutionum transgreſſores, ſi, a Chori rectore reprehenſi, perſeuerauerint, ad illius horæ diſtributionis participationem non admittantur, & inſuper ab Epiſcopo, vel eius Vicario, pro delicti menſura, alijs pœnis afficiantur.

Media nocte Deo Matutinum perſoluant, vel alio tempore pro Eccleſiarum conſuetudine, vel Epiſcoporum ordinatione: modo tamen ea ſit hora, vt Matutini nomen iure ſibi ſortiatur. idemq; de aliis horis Canonicis, & Miſſis, fiat, vt ſcilicet congruo tempore celebrentur.

Matutinum in Choro dicatur, niſi iuſtum interceſſerit impedimentum, per Epiſcopum, vel eius Vicarium,

approbandum: tuncq; in Sacriſtia, vel alio honeſtiori Eccleſiæ loco, celebrari poſſit.

Omnes Eccleſiarum Miniſtri, ſiue Canonici, ſiue in qualibet Eccleſiaſtica dignitate conſtituti; ſuum ipſimet, non per alios, munus obeant. Ubi vero non bene conſtat, quod cuique dignitati munus ſit attributum; Epiſcopus, cum duobus de Capitulo, altero ab Epiſcopo, altero a Capitulo deligendis, ſuum vnicuique munus aſſignet, à quo nemo recedere præſumat.

In omnibus Cathedralibus, & Collegiatis Eccleſiis ſinguli Canonici per vices Altaris miniſterium ſubire, & in Choro hebdomadarum Officium quod vocant, præſtare teneantur.

Capellani autem, Diaconi, Subdiaconi, & ceteri Eccleſiarum Miniſtri, eo modo, & forma, eoq; ordine, Altari, & Choro, inſeruiant, quem Epiſcopus, vel eius Vicarius, decreuerit, & ordinauerit.

Pueri, prima Tonſura initiati, qui Iacones vocantur, priuilegiis Clericalibus non gaudeant, niſi diebus ſaltem feſtiuis Eccleſiæ inſeruiant, ferialibus vero duo quotidie per vices idem faciant, ceteris ludo literario incumbentibus.

DE

DE ECCLESIIS.

VAlde indignum eſſe Sancta Synodus duxit, cum in hac Prouincia plures Eccleſias, omnipotenti Deo conſecratas, aut in Beatiſſimorum Sanctorum ſuorum memoriam extructas, ita proſtratas, & in eam ſordem, ac deformitatem, redactas eſſe conſpiciat, vt Eccleſiarum imagine iam deperdita, ad ſpeluncarum latronum ſimilitudinem prope acceſſiſſe videantur.

Epiſcopis ea propter præcipit, & mandat, vt tam curatas, quam non curatas, Eccleſias, Sacella, Oratoria ſacrata, quæ ruinoſa fuerint, reædificanda, cooperienda, claudenda, eaq; reuerentia, atque cuſtodia, tenenda curent, quæ a Sacris locis aliena eſſe non debet. Quod ſi Eccleſiarum paupertas id minime patiatur, ea de re Tridentini Concilij Decreto parere meminerint, vt ſcilicet Altaria in Cathedrales Eccleſias, ſiue Collegiatas, aut alias quaſcumque eorum iudicio transferri demandent; lapides, ligna, ceteraſq; materias, quibus ipſarum Eccleſiarum ædificia conſtructa fuerunt, (niſi honeſtiores cauſæ ſecus exigere videantur) profanis vſibus accommodari non ſinant: Quod enim Deo ſemel ſacratum eſt, profanum fieri, omnis religio, & pietas, deuetat.

Si quis veſtimenta, vaſa, aut alia quæuis Eccleſiaſtica

ornamenta, ſæcularibus vſibus inſeruitura, commodabit, Ordinarij arbitrio grauem pœnam luat.

Et, quoniam Eccleſias ideo nouimus eſſe ordinatas, vt in illis petitiones noſtræ Deo porrigantur: nemo ibi, præſertim diuinorum Officiorum, aut Prædicationis tempore, deambulare, cœtus celebrare, negotia tractare, audeat.

Nulla profanarum rerum, neque cum ſuſpectis mulieribus, colloquia inſint.

Ita ſedeant, ne ſanctiſſimam Euchariſtiam a tergo habeant.

Dum Dominicum Corpus Sacerdos adorandum eleuat, nemo non genu flectat.

Ita demum attente ſe quiſque habeat, vt nullius ſiue negligentia, ſiue procacitate, Diuinum Officium turbari ſentiatur.

Non in Eccleſiis, ſed in earum ianuis, eleemoſynas ſibi pauperes quærant.

Vtq; penitus irreuerentia omnis decedat, Nemo venaticos canes, accipitres, baliſtas, ſclopetos, tela, ceteraq; huiuſmodi, in Eccleſias inducat, aut inferat.

Eccleſiarum quoque rectores, ſiue procuratores, & quicumque alij, quorum illud intereſſe videbitur, Capitulum non congregent, qua hora Canonici in Choro eſſe debeant, neque id in Choro, (quamuis Officium ſit expletum) aut omnino in Eccleſia, ſed in Sacriſtia, aut alio extra Eccleſiā loco, fiat, niſi aliter vrgens neceſſitas poſtulauerit.

Eccle-

Eccleſiarum rectoribus Sancta Synodus mandat, vt eos vel per ſe, vel per alium, admonendos curent, qui in horum aliquo deliquerint: &, ſi (quod abſit) admonitiones neglexerint, eos ab Eccleſia propellere non vereantur. quod ſi qua ex cauſa illud ſuis viribus exiſtimauerint impar, Epiſcopo denuncient, qui præſentiori eo remedio vtetur, quo morbi putredinem reſecandam magis indigere cenſuerit.

DE AQVA BENEDICTA.

ARchipresbyteris, & alijs omnibus, Eccleſiarum curam gerentibus, Sancta Synodus mandat, vt Aquam benedictam, cuius aſperſione ſe fideles ſanctificant, venialia purgant, ab incurſu, & hoſtis inſidijs ſe protegunt, nocturna phantaſmata profligant, Dominicis ſingulis quibusque diebus innouãdam curent: & ideo quolibet die Sabbati fontes, in Eccleſiarum aditu poſitos, expurgari, ac ſordibus omnibus mundari, & munda aqua impleri, faciant. Quæ vero extracta fuerit, non per Eccleſiam proijciatur, ne pedibus benedicta comprimatur, ſed in Sacrarium ingeratur; & in craſtinum de mane noua benedicatur, ſeruata benedictionis forma, & ritu, in Baptiſterio traditis.

DE SACRAMENTIS.

Cum in pluribus huius Prouinciæ locis Archidiaconi, Archipresbyteri, & aliæ Eccleſiarum Collegiatarum Dignitates dicantur, & ſint vere Parochi, quibus animarum cura, Sacramentorumq; adminiſtratio, competit: vſus vero, longaq; conſuetudo, recepit, & adhuc retinet, quod Canonici omnes, ceteriq; Eccleſiarum presbyteri, illorum coadiutores, ſimulq; ſanctiſſimorum Sacramentorum coadminiſtratores ſint: Sancta Synodus vſum talem iuſtis de cauſis retinendum duxit; ita tamen, vt, poſtquam de eorum ſingulis per Epiſcopum facta fuerit diligens inquiſitio, ab ea Sacramentorum adminiſtratione arceantur, ſi qui, vel propter ætatem, vel propter inexperientiam, aut ignorantiam, vel alia quauis cauſa, minus idonei reperti fuerint. Ac etiam, vt Sacratiſſimæ Euchariſtiæ, fontium baptiſmalium, oleorum, ac aliarum Sacrarum rerum conſeruatio, atque cuſtodia, non in communi, ſed certæ ſemper perſonæ, ab Epiſcopo eligendæ, incumbat, penes quem claues ſemper maneant. Ubi vero animarum cura vni Parocho tantum commiſſa eſt, illius loci conſuetudo ſeruetur.

Qui vero Sacramenta huiuſmodi miniſtrauerint, caueant, ne quidquam pro illorum adminiſtratione petant.

ſunt

36

ſunt enim abſque vllæ ſimoniæ labe, aut auaritiæ ſuſpicione, conferenda.

Qui etiam Miniſtrantes per vices teneantur infirmos, qui in Xenodochijs degunt, & alios quoſcumque, & maxime pauperes, viſitare, etiam non vocati, illosq; verbis Deo plenis ſolari, ac ad Sacramentorum perceptionem inducere.

Nemini liceat, abſque ſuperpelliceo, et ſtola, Sacramenta adminiſtrare.

Quod in Miſſarum celebratione Sancta hæc Synodus decreuit, vt ſcilicet Cærimoniæ omnes, per Sanctam Romanam Eccleſiam ſeruari ſolitæ, ad vnguem ſeruentur, & nouæ omnes excludantur: idem etiam in Sacramentorum adminiſtratione, in fontium exorciſmis, & ſponſorum benedictionibus, Epiſcopi omnes, vt in ſua Cathedrali Eccleſia ſeruari faciant, ſtatuit, & decreuit. Quod etiam in omnibus inferioribus Eccleſiis Parochialibus exacte obſeruetur, regula ab eadem Cathedrali Eccleſia penitus ſumpta.

Vbi Sacramenta Epiſcopi adminiſtrabunt, Auditorum capacitate, intelligentiaq; rite perpenſa, omni ſedulitate, & ſtudio, eorum Sacramentorum vſum, atque efficaciam, populis explicare nitantur. Quod idem & Parochi facere non omittant. Et, quoties populum adhortantur, feruentiſsimis exhortationibus ſuis eo ſingulorum animos flectere curent, vt (ſi non frequentius) ſal-

tem in Natiuitatis Domini, ac Pentecoſtes, & alijs ſolennibus feſtis, & confiteri, & communicare, aſſueſcere diſcant.

DE BAPTISMO.

QUoniam Baptiſmi Sacramentum Sacramentorum omnium ianua eſt, quo originalis, & actualis culpa diluitur, fomes mitigatur, gratia confertur, fides datur, & nutritur, necnon filij Dei renaſcimur: eapropter omni diligentia curandum Sancta Synodus decreuit, vt fontes, quibus hæc ſalutaris vnda ſeruatur, decenti operimento, clauiumq; munimine, cuſtoditi, ab omni ſordium, aut alterius cuiuſcumque rei, periculo tuti eſſe poſſint.

Ne parentum negligentia infantium aliquis ſine Baptiſmatis aſperſione decedat, ſub excommunicationis pœna præcipitur illis, quos hæc cura tangere debet, vt intra nouem dies paruulos in Eccleſia Baptiſmum ſuſcipere curent: ſi vero interea periculum infantibus imminere videatur, domi etiam baptiſma tribuendum, Sancta Mater Eccleſia approbauit, & Sancta Synodus obſeruandum mandat, miniſtrante tamen (ſi adſit,) Sacerdote; vel (ſi non adſit) altero Clerico; vel (eo etiam deficiente) laico, primum mari, ac demum feminæ, modo rectam baptiſmi formam nouerint. Ego te baptizo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti.

Elemen-

Elementarem autem aquam, non alteratam, neque ſtillatam, aut aromaticam, talem vſum ſibi requirere ſciant. At, ſi infans, hoc modo domi baptizatus, e vita non ceſſerit, eum nihilominus (cumprimum conualuerit) in Eccleſiam deferre parentes teneantur; vbi, ſi Sacerdos Baptiſmi normam rite prius ſeruatam eſſe nouerit, Baptiſmi tantum cærimonias adiungat. Quod ſi de forma rite ſeruata non conſtiterit, tali forma baptizet: Si es baptizatus, ego non te baptizo; ſi non es baptizatus, ego te baptizo, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti.

Parochis etiam præcipitur, vt ritum, in ijs caſibus tenendum, populis ſæpius inculcent.

Ad Baptiſmum non niſi vnum Compatrem, vel ad ſummum cum vna Commatre, quos etiam & laudabilis vitæ, & honeſtæ famæ, & Chriſtianæ pietatis cultores eſſe conſtiterit, vocandum permittimus.

Omnes abuſus tollantur, quibus vel ratione albæ, vel alio quocumque modo Compaternitatem contrahi vulgus inepte credit.

Caueant Baptizantes Sacerdotes, ne Sacrum Chriſma in Baptiſmo ab aliquo laicorum attingatur.

Sacerdotes Compatres admonere non omittant, quam magni momenti actionem ſuſcipiant, cum filij per Baptiſmum ſpiritualiter Deo generentur: ſuiq; muneris eſſe, eos (ſi parentum opera id minime præſtare poßit) Chri-

ſtiana fide, pietate, optimis, decentiſsimiſq; moribus formari curare.

Parochus etiam librum habeat, in quo pueri, parentum, & Commatris, & Compatris nomina, & cognomina, ſcribat, in eoq; diem, quo Baptiſmatis vnda perfuſus eſt puer, ac, ſi ex iuſtis nuptijs fuerit ſuſceptus, denotet. Singulis etiam annis eorum omnium exempla, quæ eo in libro fuerint ſcripta, Epiſcopo, tempore ab eodem præſcripto, Parochus præbere teneatur. Effetas autem mulieres Parochus erudiat, vt, cum primum a partu domo ceſſerint, Templum adire ſtudeant, vbi Domino gratias agant, & a Sacerdote benedictionem conſequantur.

DE CONFIRMATIONE.

CUm in Confirmationis Sacramento Spiritū Sanctum, quem in Baptiſmo ad purificationem, & emundationem accepimus, ad robur quoque, ac vt pleni Chriſtiani inueniamur, capiamus, vt aduerſus mundi, carnis, & hoſtis inſultus confirmemur: Iccirco Sancta Synodus Epiſcopis omnibus mandat, vt, tamquam vigilantiſsimi paſtores, omnem ſolicitudinem complectantur, vt ſui gregis oues hoc tantum Sacramentum ſuſcipere non negligant: Ipſiq; præfixis temporibus pro locorum neceſsitate id conferre non omittant.

Tempus autem, in quo tale Sacramentum erunt collaturi,

laturi, prius Parochis ſignificent, a quibus populo denuncietur.

Neminem tali Sacramento præmuniant, quem ſeptimum annum agere non cognouerint.

Pijs etiam verbis, pro ſuſcepturorum intelligentia, eius virtutem, & efficaciam, enarrent.

Parochis præcipiant, vt Confirmatorum, quorum ſingulorum ſingulos Compatres volumus eſſe, iuxta Sacri Concilij Tridentini Decretum, & eorum Compatrum, nomina, & cognomina, in libro ſcribantur.

DE SACRAMENTO Euchariſtiæ.

SAnctiſsimum Euchariſtiæ Sacramentum in vltima Cœna a Domino inſtitutum in iugem ſuæ paſsionis memoriam, in noſtræ virtutis augumentum, inq; quotidianæ noſtræ infirmitatis remedium, quanta cordis contritione, & carnis tremore, quanta lacrymarum largitate, & mentis humilitate, ſuſcipiendum ſit, Sanctorum Patrum auctoritates nobis aperte tradiderunt. Parochi ergo diligentiſsime populos moneant, vt ad tale Sacramentum quiſque acceſſurus innocentiam ad Altare portet, & mundam conſcientiam; ne, ſi indignam portauerit, in eum Sathanas, tamquam in alterum Iudam, ingrediatur.

Iuuenes, qui prima vice ad hoc Sanctiſſimum Sacramentum erunt acceſſuri, per aliquot dies ante Parochum adeant, a quo de eiuſdem Sacramenti vi, & virtute, inſtruantur, et, an ad ſuſcipiendum habiles ſint, iudicentur.

Vbi Eccleſiarum capacitas id patietur, ſeorſum a mulieribus viri communicent.

In Paſchatis diebus, Chriſti fideles omnes, iuxta Sanctæ Romanæ Eccleſiæ vſum, & præceptum, Sacratiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum ſuſcipiant. eorum autem, qui non ſuſceperint, nomina, ſex diebus a Paſchatis octaua decurſis, Parochus Epiſcopo deferre teneatur, qui quidem illos cenſuris, & alijs pœnis, acriter puniat: eos tamen excipimus, quibus legitima ex cauſa in aliud tempus Communionem conſuluerit differri ipſe Parochus.

In ſua quiſque Parochia communicet. Et, ſi quis, iuſta de cauſa, per Ordinarium approbanda, ab alio, quam a proprio Parocho, Communionem acceperit, niſi veritatis fidem in ſcriptis ab eodem, a quo ſumpſerit, proprio Sacerdoti detulerit, perinde ac ſi non communicaſſet, in illum animaduertatur.

Poſt Euchariſtiæ ſumptionem, vinum populo non porrigatur in Calice Conſecrato, nec omnino in vaſe, ad eius ſimilitudinem formato.

Qui Euchariſtiam ſumpſerint, aqua benedicta aſperſi, pro tanto Sacramento Deo gratias agant.

Solemni Corporis Chriſti die Epiſcopum id oneris ſub-

ire

ire ne pigeat, vt in ſupplicatione Dominicum Corpus ipſemet per Ciuitatem ferat. Cuius abſentis in ea re vices eius Vicarius (ſi Sacerdos fuerit) ſubeat. Si vero Sacerdos non fuerit, vel ſi aliqua re præpeditum ſe eſſe perſpexerit, id muneris ei iniungatur, qui pro loci conſuetudine primam obtinet dignitatem, niſi vel conſuetudines, vel priuilegia, ad certam aliquam perſonam id deferant.

DE CVSTODIA, ET LOCO Euchariſtię, & de modo illam deferendi ad Infirmos.

NEminem effugere arbitramur, quam omnipotenti Deo grauis inferatur iniuria, cum pro virium noſtrarum facultate, Sanctiſſimis eius Sacramentis, & præcipue Euchariſtiæ, Sacramentorum omnium maximo, debitam reuerentiam non exhibemus. Quocirca, vt, quod ad eius cuſtodiam attinet, omnis irreuerentia vitetur, Epiſcopis Sancta Synodus præcipit, vt, quibus in Eccleſijs Sanctiſſimum hoc Sacramentum ſeruari conſueuit, eo ampliori ſumptu, quem facultates pati poſſe videbuntur, tabernaculum ligneum, auro obductum, & aliquo operoſo ornatu diſtinctum, parari faciant, quod quidem claui munitum ita be ne, & firmiter maiori in Altari (niſi aliter Epiſcopo viſum fuerit) collocetur, vt inde impiorum manibus non facile poſſit auelli.

auelli. In eo autem paruulum aliud tabernaculum, argento, vel (ſi quando locorum copiæ ad eum ſumptum videbuntur exiguæ) aurichalco ſaltem cuſum, deauratum tamen reponatur: In quo cum corporali, ac ſerico operimento Dominicum Corpus Infirmis deferendum cuſtodiatur.

Teneaturq́ Parochus, ſeu ille, cui ab Epiſcopo Euchariſtiæ cuſtodia commiſſa fuerit, Euchariſtiam ſeruatam ad minus bis in menſe ſumere, nouamq́ parare. qui quidem Parochus, vel cuſtodiam gerens, teneatur etiam prouidere, ne lumen ante illam vmquam deficiat. & circa luminis impenſam cuiuſque loci conſuetudo ſeruetur.

Parochus, vel alius Sacerdos, Infirmis Euchariſtiæ venerabile Sacramentum laturus, duas ſaltem ſacratas Hoſtias ſecum deferat, ne, dum Eccleſiam repetit, in idolatriæ peccatum adoratores incurrant. Stola, ſuperpelliceo, pluuialiq́ indutus, Sanctiſsimam Euchariſtiam, ſerico amictu coopertam, ſub pallio (vbi haberi poſsit,) reuerenter, atque honorifice, ante pectus ferat, & referat.

Qualibet autem Parochialis Eccleſia lanternam ſaltem vnam habeat, vel auro, vel honeſtiori quocumque ornamento exornatam, quam, haſtæ impoſitam, Sacramento præferendam iubemus, vt, ſi vento, aqua, vel quauis alia tempeſtate, cætera lumina fuerint extincta, lumen in ea ſeruatum ab omni aeris iniuria defendi poſsit: Atque, vt populorum deuotio magis excitetur, tintinnabulum

bulum paruulum aliquod præferatur, & pulſetur.

Nemo vero Sacerdos Sacramentnm hoc alicui Infirmo afferre præſumat, niſi prius in Infirmi domo mundum locum paratum eſſe cognouerit, in quo, debita cum reuerentia, & cuſtodia, Sacramentum ſiſtere poßit, & per Campanæ ſignum populum admonuerit, vt ad aſſociandum Chriſti Corpus conueniant.

Et, vt ſupra dicta omnia decentius fieri poßint, Domini noſtri Ieſu Chriſti ſocietatis Confratres Epiſcopi adhortentur, vt, cum Campanæ ſignum audierint, omnes ſaltem illius Parochiæ, vel illius regionis Confratres, in qua Infirmus degit, ad illud aſſociandum accedant. Omne autem hoc miniſterium fiat cum pronunciatione Indulgentiarum, prout habetur in Baptiſterio.

DE PAENITENTIA.

QUoniam vero Pænitentia languores ſanat, mortuos ſuſcitat, ſanitatem auget, gratiam confert, Sancta Synodus Confeſſores monet, vt Sacros Canones bene calleant, & in Confeßionibus diligenti quodam temperamento adhibito, nec peccatores nimia acerbitate deterreant, & deſperent, neque nimia facilitate ad denuo peccandum alliciant, & quaſi impellant. Præcipit etiam, vt, poſtquam pænitentiam, pro modo culpæ, & Eccleſiæ conſuetudine, Confeßis iniunxerint, eos quoque,

de

de eorundẽ Canonum rigore, in grauioribus peccatis ſingulatim admoneant; vt, cum Sanctæ Matris Eccleſiæ benignitatem in mitigandis pœnis cognouerint, ad euitanda peccata deinceps erubeſcant non eſſe cautiores.

Ne vero ad Confeſſiones audiendas aliquis accedat, qui inter lepram, & lepram diſcrimen ponere neſciat: iuxta Tridentini Concilij Decretum, præcipitur, vt nullus, neque ſæcularis, neque regularis Sacerdos (niſi Parochiali alicui beneficio præpoſitus fuerit) ſub excommunicationis pœna, ſine Epiſcopi licentia in ſcriptis, Confeſſiones audire præſumat. Et ideo in templorum, etiam regularium, ianuis tabella affigatur, in qua eorum nomina ſint annotata, qui ad hoc Confeſſionum audiendarum munus ab Epiſcopis electi, & approbati fuerint.

Confeſſores penes ſe annotatos habeant caſus, Apoſtolicæ ſedi, & Epiſcopis, reſeruatos, ne negligentia, aut ignorantia, eam facultatem ſibi aſcribant, quam ſibi nouerint eſſe denegatam.

Et, quoniam Sacro Concilio Tridentino cautum eſt publicis peccatis publicam infligi pœnam, eapropter publicam in priuatam conuertere non audeant. id quod Epiſcopis tantum, aut eorum permiſſu, licere volumus.

Parochis præcipitur, vt populum moneant, ſaltem ſingulis annis quemque, cum ad annos diſcretionis peruenerit, omnia ſua peccata proprio Sacerdoti confiteri oportere. quod fidelis quiſque obſeruare teneatur.

Moneant etiam illos, qui confiteri tenentur, vt ad tantum Pænitentiæ Sacramentum, quo nobis Paradiſi ianua aperitur, non niſi debita præparatione, accedant, & in cordis contritione, & humilitate, nulla Sacerdotis interrogatione præuia, ipſemet Confitens ſacerdoti pecca ta ſua aperiat, & denudet. quam diligentiam, ſi quando aliqua in re Sacerdos deficere perſpexerit, ab eodem præcipimus adiuuari.

Neminem etiam abſoluant, quem digne ſatisfeciſſe non perſpexerint, et eos præſertim, quibus facultas affuit, & ablata reſtituendi, & legatis ad pias cauſas factis ſatisfaciendi, nec id tamen (quamuis in præcedenti Confeſſione per eos promiſſum) præſtiterunt. Eos tamen excipimus, qui in mortis articulo fuerint conſtituti: qui tamen erunt admonendi, vt, ſi conualuerint, quamprimum poterint, ſatisfaciant: ſi vero obierint, id onus diſtricte hæredibus iniungant.

In Eccleſiis Cathedralibus, vbi id quidem licere poſſe videbitur, Tridentini Concilij Decretum obſeruari iubemus; vt intra tres menſes Pænitentiarium conſtituant, cui præbenda primum vacatura vniatur. Ii autem, qui id neglexerint, Synodo, quæ prima celebrabitur, ſuæ negligentiæ rationem reddant.

Confeſſores in priuatis ædibus, neque in Cellis, Sacriſtia, aut omnino extra Eccleſiam, Confeſſiones non audiant, niſi ex cauſa neceſſaria.

In ipſis autem Eccleſiis, non in angulis, & locis abditis, ſed in aperto, ne ue ante ſolis ortum, vel poſt eius occaſum, Confitentes mulieres audiant; niſi ex cauſa neceſſaria.

Medici, poſt primam, ſecundam ue viſitationem, ſub excommunicationis pœna, ad ægrotorum curationem non accedant, niſi certo cognouerint, ipſos, poſtquam in eum morbum inciderunt, de eorum peccatis idoneo Confeſſori confeſſos eſſe.

DE IEIVNIIS.

CUm Sanctum Tridentinum Concilium Paſtores omnes hortatum ſit, & illis præceperit, vt pio quocumque affectu Sacros Quadrageſimales, cæteroſq; alios dies ieiunio conſecratos, in eorum Diœceſibus pia, ſummaq; diligentia, iuxta Sanctæ Matris Eccleſiæ conſuetudinem, & ritum, obſeruari curent: Nos ergo, eiuſdem Concilij, & Sacrorum Canonum auctoritate, declaramus, vt per totam Quadrageſimam a carnium, ouorum, caſei, lactis, butyri, adipis eſu quiſque abſtineat. Nec ignorent, totius Quadrageſimæ diebus, (exceptis Dominicis) Quatuor Sacris temporibus, Natiuitatis Dominicæ, glorioſæ Virginis aſſumptionis, Beatorum Apoſtolorum omnium, (beati Ioannis Euangeliſtæ, & Sanctorum Philippi, & Iacobi exceptis) omnium

omnium etiam Sanctorũ, Sancti Ioannis Baptiſtæ Natiuitatis, & Sancti Laurentij Vigilijs, omnes Chriſti fideles iure ieiunio teneri. Alijs enim diebus ieiunare, aut præmium, aut remedium. In Quadrageſima vero, & ſupra dictis temporibus, & vigilijs, non ieiunare, peccatum eſſe, Sanctorum Patrum monumenta teſtantur.

Ieiunio tamen aſtrictos non eos eſſe intelligimus, quos iura eximunt, infirmitatis ſcilicet, neceſſitatis, imbecillæ ætatis; aut alterius iuſti impedimenti cauſa, Epiſcopi, aut eius Vicarij iudicio in ſcriptis approbanda, de Medici tamen conſilio, quoad Infirmos.

DE EXTREMA vnctione.

CVm Extremæ vnctionis Sacramentum Sacramentorum omnium nouiſſimum ſit, quo, ad peccatorum remiſſionem, & corporalis infirmitatis alleuiationem, miſera in hac vita fideles muniuntur; cuius etiam ope, velut Athletæ, fideles præparantur ad luctam contra humani generis ſæuiſſimum hoſtem, homini in ſupremo vitæ termino maxime inſidiantem: Ea igitur de cauſa Parochum curare decernimus, vt non expectata Infirmorum proſtratione extrema, ſed dum adhuc ſenſus optime vigent, hoc Sacramentum conferatur. Vt autem vngens Sacerdos ſuo muneri plene ſatisfaciat,

pijs verbis infirmum conſoletur, præſtanti animo vt ſit adhortetur, ad cæleſtem beatitudinem anhelet, ad eam mentem omnem erigat, & ea, quæ mundi ſunt, negligat, mortem non paueſcat, e ſæculo ad vitam a Deo benedicto vocari ſe gratias agat. Eos autem omnes, qui interfuerint, pro infirmo Sacerdos orare ſuadeat.

Aduertat quoque Sacerdos, ne erret, quando vngit infirmum, ne vnus proferat verba, & alius vngat: ſed ille idem, qui vngit, debet verba proferre. alias non conficit Sacramentum. Eapropter, vbi eſt copia Sacerdotum, accedere debent ad minus duo, vel tres cum hebdomadarijs, qui poſſint dicere officium, & Litanias, & omnia facere, quæ in libro, ad tale opus adhibito, continentur, dummodo ille ſolus vngat, & proferat verba illa, Per iſtam Sanctam vnctionem &c. vngendo cum prolatione illorum verborum.

Prouideant quoque Epiſcopi, & ordinent, ac mandent ſuis Eccleſiarum Rectoribus vt Olea Sancta, ſcilicet, Chriſma, Oleum Cathacumenorum, & infirmorum, ſtent in loco tuto, & clauſo cum claui, & renouentur ſingulis annis in die Iouis ſancto, & vetera Olea ponantur in lampadibus, & crementur: Noua autem ſumantur a Matrice Eccleſia cum ſolita ſolemnitate, ſcilicet quod ferantur per presbyterum, vel conſtitutum in ordinibus ſacris, in ampullis de ſtamno, vel argento, mundis, & cum lanterna accenſa. & tollatur abuſus aliquorum locorum,

corum, vbi neſcio quid ſoluitur pro dictis Oleis habendis: cum talis exactio ſit contra ſacros Canones, non obſtante quacumque conſuetudine; quæ potius Corruptela dicenda eſt. Si vero contigerit, anno non dum completo dicta Olea deficere, antequam in totum deficiant, ponatur in ampullis Oleum non benedictum paulatim ſupra Olea benedicta, ſeu conſecrata, & ſic omnia erunt benedicta, & conſecrata. Caueant autem Eccleſiarum Parochialium Rectores, ne vltra annum prædictis Oleis vtantur, ſcilicet a Die Iouis Sancto, vſque ad alium diem Iouis Sanctum. alias inciderent in graues pœnas. Si vero Oleum Infirmorum, tranſacto die Iouis Sancto, haberi minime poſſit, quia forſan in aliqua Matrice Eccleſia non fuerit conſecratum, vel inde non apportatum, & aliquis Infirmus Extremam vnctionem accipere voluerit, hac neceſſitate ſtante, confidendo in Dei miſericordia, quæ hoc opus ad ſalutem illius animæ acceptare dignabitur, concurrente etiam bona miniſtri intentione, non erit inconueniens Extremam vnctionem de veteri Oleo præbere. Sed non ſic eſt de Baptiſmo. Quia, ſi nouum Chriſma, & Oleum Cathacumenorum haberi non poſſunt, baptizandus eſt, non tamen veteribus Oleis vngendus, ſed expectanda ſunt noua Olea prædicta, ſcilicet Chriſmatis, & Cathacumenorum; cum non ſit tanta neceſſitas in Baptiſmo, ſicut eſt in Infirmo. Aduertant Parochi, quod, cum neceſſitas occurrerit vngendi infantes baptizandos, ſeu Infir-

mos,

mos, non ponant pollicem in ore dictarum ampullarum pro vnctione facienda, quia inde oritur periculum cadendi Oleum in terram, vel dictas ampullas frangendi: ſed habeant vaſa alia de ſtamno, præter dictas ampullas, cum ore amplo, in quo poni poßit pollex, & eo ſic intincto vngant. Prædicta autem vaſa, quæ numero erunt tria, ſecundum numerum trium Oleorum, ponantur in Capſula parua de ſtamno, pro vſu prædicto.

DE SACRAMENTO Ordinis.

NE ad Ordinis Sacramentum, cuius, & Sanctorum Patrum dictis, & Capitis noſtri Ieſu Chriſti exemplo, ſeptem ſunt gradus, propter ſeptiformem Spiritus Sancti gratiam, indignus aliquis aſſumatur; ne ue in eo conferendo indecens quid admittatur: Sancta hæc Synodus, Tridentini Concilij Decretis inhærendo, illud in primis Epiſcopis omnibus mandat, ut in Ordinibus conferendis diligentiſſime caueant, ne pro talium graduum collatione, nec per ſe ipſos, nec per interpoſitas perſonas, nihil ipſi, etiam ſponte oblatum, accipiant, nec a ſuis familiaribus, aut miniſtris, accipi ſinant.

Illi uero, in quos uel minores, uel ſacri Ordines erunt conferendi, pridie, uel aliquot dies ante Ordinum collationem, ſi ita magis Epiſcopo expedire uidebitur, uel ab Epi-

ſcopo,

ſcopo, uel ab alia quauis perſona, ab eo ad illud aſſumpta, Chriſtianam doctrinam audiant, & ea præſertim Capita Catechiſmi, iuſſu Sanctiſſimi D. N. Pij Quinti nouiſſime impreſsi, quæ ad Sacerdotij miniſterium ſpectant.

Deinde accuratiſsime per examen ab illis requiratur, an ea omnia calleant, quæ ad Ordinem eis conferendum ſpectant, & ad Officium, quod exercebunt.

Subdiaconi non admittantur, niſi ita grammaticam poſsideant, ut, quidquid legant, eos intelligere comprehendatur.

Diaconi non promoueantur, niſi, interrogati Eccleſiaſticæ doctrinæ quæ in Catechiſmo continetur, rationem omnem in promptu habeant, Symboli ſcilicet Apoſtolici, Orationis Dominicæ, Decalogi præceptorum, Eccleſiæ Sacramentorum, & eorum omnium, quæ ad Diaconatus Ordinem, & Officium, requiruntur. Ad Sacerdotium etiam promouendi ad hoc idem teneantur.

Præter autem examen prædictum, Ordinandi omnes ſuæ probitatis, & uitæ, & quod ex legitimo matrimonio nati ſint, teſtimonium in ſcriptis exhibere teneantur: quod teſtimonium per Uicarium Epiſcopi, ſiue Archidiaconum, aut etiam Archipresbyterum, uel Parochum locorum, in quibus reſident, dari poſsit. qui niſi in ea re pro veritate dixerint, acerrime puniantur.

Ad Ordines promouendorum nomina, & cognomina Eccleſiarum Rectores per aliquot dies ante Ordinum

ſuſce-

ſuſceptionem populo denuncient: ut cuique liceat Ordinandos accuſare, ſi quod eorum crimen deprehenderit. Nec Epiſcopus eos ordinet, niſi de huiuſmodi proclamatione facta ſibi certo conſtiterit.

Omni diligentia Epiſcopi utantur, ut ſciant titulos Ordinandorum, ſi ſint patrimoniales, an eis ſint ſatis, an per fraudes, & deceptiones ſint parati. Neque admittantur, niſi aut Vicarij, Archidiaconi, Archipreſbyteri, vel Parochi literarum teſtimonio approbentur. Si vero beneficiales ſint, beneficij fructus itidem idonei, ac ſufficientes ſint. Ipſi uero etiam Ordinandi iuramento aſtringantur, ſe nec patrimoniales titulos alienaturos, aut permutaturos, nec beneficiales reſignaturos, donec eorum uictui fuerit aliunde prouiſum.

Qui uero ad Penſionum titulos ordinabuntur, niſi aliunde ſibi comparauerint, quo vitam ſuſtentent, illas extinguere poſſe deuetamus.

Quas prædictas alienationes, permutationes, reſignationes, extinctiones, nullatenus abſque conſenſu Epiſcopi facere poſſint. Qui in horum aliquo deliquerit, arbitrio Epiſcopi ſeuere puniatur.

DE

DE SEMINARIO Clericorum.

CUm ad auertendos a mundi uoluptatibus adoleſcentes, eoſdemq́ ad pietatem, & religionem informandos, mandatum ſit a Sacro Concilio Tridentino Prouincialibus Synodis, vt Clericorum Seminarium in omnibus Diœceſibus, vbi commode fieri poſſit, inſtituatur: Sancta hæc Synodus, non ignorans, vltra prædicta, quot, & quanti ex huiuſmodi Seminario expectari fructus poſſunt: & inſuper eiuſdem Concilij Decretis, vti par eſt, parere cupiens, & omnino volens, ſtatuit, & ordinauit, vt omnes Epiſcopi, & alij locorum Ordinarij, intra menſes tres aliquam omnino rationem ineant, qua ſaluberrimum hoc opus inſtitui, atque adimpleri, poſſit. Quod ſi aliquod impedimentum interceſſerit, quo minus id effici queat, de eo teneantur intra dictum tempus Metropolitanum docere, atque conſulere, qui quidem, ſi per ſe ipſe id minime explicare, atque amouere, poterit, ad Sanctiſſimum D. N. referet, & a ſuæ Sanctitatis bonitate, atque prudentia remedium petet.

DE VITA, ET HONESTATE Clericorum.

Cum ad ſubditorum reformationem neceſſaria in primis eſſe videatur Epiſcoporum, & aliorum, qui animarum curam gerunt, morum ſplendor, & vitæ emendatio, quorum incuria, & negligentia abuſus certe in hac Prouincia irrepſerunt innumeri: ſtatuit Sancta Synodus, vt ad ſe ipſos primum reformandos omne ſtudium, & animum conuertant, ne ſcilicet dicatur illis, quod imponunt onera grauia, quæ ipſi digito tangere nolunt. Eapropter Epiſcopos hortatur, vt (niſi iuſto impedimento præpediantur) Dominicis, & alijs feſtis diebus Miſſam celebrent, & pro populorum delictis Sacrificium offerant. Sacerdotibus vero omnibus præcipit, vt talibus diebus idem ſibi cenſeant faciendum. Qui vero animarum curam gerunt, ſingulis hebdomadis ter ſaltem celebrare teneantur, & eo etiam amplius, pro loci conſuetudine, & neceßitate.

Diaconi, Subdiaconi, bis; In minoribus vero conſtituti, ſimplices, aut quicumque alij Clerici, ſemel ſaltem ſingulis menſibus communicare teneantur. Qui vero, neceſſaria ratione ceſſante, id neglexerit, ac prædictis ordinationibus parere noluerit, & caſtigatus ſe non emendauerit, pœnam Ordinarij arbitrio impoſitam luat.

Nihil

Nihil Epiſcopi ab eorum dignitate, quæ valde excelſa eſt, alienum, in ſæcularium, quantumuis Principum, conſuetudine, committant, aut patiantur.

Circa uero ornatum, apparatum, & ſupellectilia, menſæ frugalitatem, ac familiæ modeſtiam, ea omnia ſeruent, quæ illis Sacra Tridentina Synodus ea de re grauiſſimo Decreto præcipit.

Clerici geſtu, vultu, habitu, & veſtitu, ſtatum, & ordinem ſuum profiteantur; ſint Corona, & tonſura Clericali, vniuſcuiuſque Ordini conuenienti, inſigniti.

Veſtis exterior talaris omnino ſit. Interiores vero, pro locorum, atque hominum condicione, qua maiori poterit decentia, Ordinariorum arbitrio.

Comam, atque barbam, ſtudioſe non nutriant.

Barba ab ſuperiore labro ita recidatur, vt pili in ſacrificio Miſſæ Chriſti Domini Corpus & ſanguinem ſumentem non impediant.

Cum mulieribus, de quibus ſuſpicio oriri poſſit, conſuetudinem, etiam extra domum, non habeant. In domo vero nulli omnino mulieri cohabitent, niſi arctiſſimo conſanguinitatis, aut affinitatis gradu coniunctæ, non remotiori quidem, quam ſecundo. Arbitrio tamen Ordinarij relinquitur, id etiam prohibere, ſi aliqua probabilis ſuſpicio exiſtat de mala uita earum mulierum. Omnino autem in eodem cubiculo non dormiant, etiam ſi ſit mater, & filius; aut frater, & ſoror.

Nulli Clerico liceat mulieres, cuiuſcumque gradus, aut condicionis ſint, aſſociare, nec ad brachium ducere, aut eis aliquo modo famulari.

Qui in aliquo horum deliquerit, & monitus non ſe correxerit, grauiter Ordinarij arbitrio puniatur.

DE RESIDENTIA EPISCOPORVM, & Curatorum.

GRauiſſimo Sacri Concilij Tridentini Decreto cautum eſt, ut in ſuis Diœceſibus Epiſcopi omnes reſideant. Nam, cum greges ſuos doctrina, & vitæ exemplo dirigere, vigilantia tutari debeant, id nequaquam abſentes præſtare poſſe, perſpicuum eſt. Itaque Sancta Synodus, huic inhærendo, ſtatuit, & ordinauit, nulli Epiſcopo licere extra Diœceſim ſuam morari, niſi cauſis, & pro tempore ab eodem Tridentino Concilio præſcriptis, & ſub pœnis in eo contentis.

Dent autem operam Epiſcopi, ſi abeſſe pauliſper ab Eccleſiis aliquando contigerit, id ne fiat Aduentus, & Quadrageſimæ tempore, nec diebus feſtis ſolemnibus, quibus maxime conuenit Epiſcopos miniſterium obire ſuum.

Monentur autem omnes locorum Ordinarij, vt non modo præſentia, ſed officio, ac miniſterio, reſideant in ſuis Eccleſiis; ac per ſe, quantum liceat, doceant, Sacrificium offerant, Sacramenta miniſtrent.

Eccle-

Eccleſiarum quoque Rectores, ac Canonici omnes, curam animarum habentes, Decretum de Reſidentia ſeruent, ſub pœnis in eo contentis.

DE EDICTO PROPONENDO, in examine eorum, quibus animarum cura committenda eſt.

Cum magna diligentia adhibenda ſit in examine eorum, quibus animarum cura eſt committenda, ſtatuimus, vt cum primum Epiſcopus Parochialem Eccleſiam, ſiue Canonicatum, aut dignitatem in Eccleſiis, vbi toti Capitulo animarum cura incumbit, vacare cognouerit, intra triduum illius Eccleſiæ valuis Edictum per decem continuos dies, vel aliud longius tempus ſibi bene viſum, poni mandet, in quo ad examen inuitentur, quicumque de beneficio ſic vacante prouideri cupient, vt tranſacto Edicti tempore examen fieri queat; ac deinde, ſeruatis, quantum fieri poterit, pro temporum, locorum, & perſonarum qualitate, iis omnibus, quæ Tridentina Synodo ſancita ſunt, alius idoneus in locum demortui ſufficiatur.

DE EXAMINE PRAEFICIENDORUM Cathedralibus Eccleſijs.

Vacante Eccleſia Cathedrali, publicæ ſupplicationes, ac preces, per Ciuitatem, & diœceſim omnino fiant, quibus a Deo religioſe poſtuletur, vt de idoneo Paſtore orbato gregi prouideat. Et, ſi forte Sanctiſſimus D. N. pro Eccleſiæ ſic vacantis, aut pro qualiſcumque alterius Eccleſiæ Cathedralis prouiſione, in aliquem oculos inijciat, de cuius qualitatibus in partibus huius noſtræ Prouinciæ examen ſit faciendum, eo quod ibi ſiue natus, vel educatus, aut aliter bene cognitus ſit; ſtatuimus, vt, poſtquam examen vna cum fidei profeſſione iuxta formam per Sanctitatem ſuam tranſmitti ſolitam factum fuerit, per Edictum etiam ad valuas maioris Eccleſiæ denuncietur, omnibus aditum patere, qui impedimentum, aut vitium aliquod in promouendo nouerint. & ſi quod huiuſmodi delatum fuerit, vna cum proceſſu, per examen prius facto, Sanctitati ſuæ fideliter tranſmittatur; vt, re integre cognita, & perſpecta, pro gregis Dominici commodo prouideat.

QVAE PER CLERICOS debeant vitari.

QVi Clericali militiæ ſunt aſcripti, non alio armorum genere decertare debent; quam orationibus, & lacrymis, quæ quidem ſi vna cælum adeunt, certum eſt, quod abſque victoria inde redire non poſſunt. Eapropter omnem armorum vſum, vel ad proprium tutamen, vel ad nocumentum alijs inferendum, Sancta Synodus Clericis omnibus interdicit; exceptis cultellis pro domeſtico vitæ vſu. Si quo vero eis iter ſit faciendum, & per loca ſuſpecta tranſeundum, de Ordinarij licentia inſcriptis eis arma ferre liceat. Baliſtas tamen, ſclopettos, tela, ceteraq; huius generis nullo modo ſecum habere poſſint.

Et, cum (Apoſtoli teſtimonio) nemo Deo ſeruiens ſæcularibus negotijs ſe ſe debeat immiſcere, cumq; Clericos irreprehenſibiles eſſe deceat, tum ne illis inferant ſcandalum, quibus bonorum omnium operum ſe ſe debent exempla præbere; tum vero ne mandatorum Domini, vel obliuioſi, vel contemptores facti eſſe videantur, qui de medio populi offendicula iuſſit auferri: Iccirco Clerici, temporalium omnium rerum curam a ſe abdicantes, omnemq; eorum ſolicitudinem in eum proijcientes, cui cura eſt de omnibus, nec per ſe, nec per interpoſitas perſonas mercaturæ,

turæ, aut alijs ſæcularibus negotijs, per Sacros Canones prohibitis, operam dent, aut quomodolibet ſe ſe illis immiſcere audeant.

Laruati non incedant. Choreis, fabulis, comœdijs, alijsue profanis ſpectaculis, aut venationibus, per eoſdem Canones prohibitis, non interſint.

DE SACRAMENTO Matrimonij.

Coniugium bonum eſſe, nullus infitias ire audebit, niſi, a Domini præceptis, atque a Catholica veritate, recedens, ad impiorum Titianorum deliria ſe conferat. Huius autem Sacramenti quanta ſit excellentia, non modo facile ex eo conijci poteſt, quod ante peccatum ad officium tantum a Domino fuit inſtitutum; verum etiam, quod Dominus Ieſus Chriſtus, nuptijs intereſſe dignatus, eas Sanctiſſima præſentia ſua commendauit. Sancta igitur Synodus omnes Chriſti fideles hortatur; vt Tobiæ, Deo gratiſſimi, exemplum ſecuti, multa cum reuerentia, & timore, coniungantur. Diſtricte etiam mandando, præcipit Parochis, & quibuſcumque alijs, animarum curam gerentibus, vt omni diligentia & obſeruent ipſi, & ab alijs obſeruanda curent, quæcumque Sacrum Oecumenicum Tridentinum Concilium non omittenda eſſe decreuit; atque vt feſtis diebus inter Miſſarum

ſolemnia admoneant populum, vt, ſi quis eorum aliquid nouerit imminere, quo celebrandum matrimonium poßit impediri, neque illud reuelauerit, excommunicationis vinculum ſtatim ſe ſciat incurſurum. Si quod vero dubium emerſerit, quo minus matrimonium confici poſſe videatur, Ordinarium conſulat ipſe Parochus. Doceat prætérea populum illud Auguſtini, Nuptiale ſcilicet bonum eſſe tripartitum, eoq; ineſſe Fidem, Prolem, Sacramentum. In Fide, vt id attendant, poſt coniugale vinculum illorum neutri cum alio, alia ue coire licere. In Prole, vt generetur proles, quæ Dei gratia æternæ beatitudinis futura ſit heres, quæq; ſuſcepta amanter excipiatur: & exceptam honeſte, ac religioſe parentes curent educandam. In Sacramento, vt coniugium non ſeparetur, iuxta illud, Quod Deus coniunxit, homo non ſeparet. *Si vero, iuſta, legitimaq; cauſa, quoad thorum, eos ſeparari contigerit, non propterea dimiſſus, aut dimiſſa, quacumque occaſione alteri iungatur. Et, quoniam ſcriptum eſt,* Oculus, qui deſpicit patrem, eruant eum corui. *Parochi moneant contrahentes, vt, non, niſi eorum parentibus conſultis, & (quoad fieri poteſt) annuentibus, contrahere ſtudeant: quibus, dum viuunt, & reuerentiæ, & ſubuentionis obſequia nouerint ſe debituros.*

Benedicat quoque Parochus, ſeu presbyter, primas nuptias in Eccleſia in mane, cum Miſſæ celebratione, & ſolemnitatibus, quæ requiruntur. Abſtineat tamen a be-

nedictione ſecundarum nuptiarum. nam, cum ſemel bene dictæ fuerint, non debet amplius illa benedictio reiterari: ſed celebretur tantum Miſſa in prædictis ſecundis nuptijs, abſque illa ſolemni benedictione. vti ordinatur in libro ad hoc deputato.

DE MERETRICIBVS.

Q*Voniam mala omnia vel omnino euitanda, vel, quoad fieri poteſt, a nobis ſunt remouenda, Sacra Synodus omnibus Epiſcopis ſollicitam curam gerere mandat, vt in Ciuitate vel vicus, vel locus aliquis, meretricibus (vbi ſunt) deſtinetur, quo ab honeſtis mulieribus ſecernantur: Ipſosq; Ciuitatum Rectores hortatur, vt hoc opus auctoritate ſua adiuuent.*

DE BLASPHEMIA.

Q*Vo magis ſanctiſſima illa verba, in Dei laudem dicta, mente volutamus,* Omnis, *ſcilicet,* terra adoret te, et pſallat tibi, Deus; *eo magis in illos iure animaduertendum cenſemus, qui Dei nomen, cui omne genu curuatur, vel Sanctiſſimæ Virginis, quam in matrem ſibi elegit, vel Sanctorum, qui cum Chriſto regnant, blaſphemare ſacrilego ore non verentur. Sancta ergo Synodus decernit, ac mandat, vt, iuxta Sacrorum*

Canonum

Canonum ſtatuta, Epiſcopi, & alij locorum Ordinarij, eos omnes punire ſtudeant, quos huic ſceleri deprehenderint eſſe obnoxios. Quod ſi Clericus vel Dei, vel Ieſu Chriſti, aut Virginis Mariæ, aut Sanctorum, nomini diris verbis publice detraxerit, fructibus, reditibusq; omnibus Eccleſiaſticis vnius anni pro prima vice priuetur. Si vero iterum in eodem diliquerit, eo beneficio, quod poſsidet, priuetur: quod ſi plura poſsideat, eo priuetur, quod ad eius pœnam, et emendationem, Ordinario magis videbitur expedire. At, ſi tertio in eandem culpam fuerit prolapſus, ſi tunc demum, tamquam præteritæ veniæ ingratus, & filius, qui patris doctrinam, & increpationes ad eius ſalutem abijciat, omni beneficio, gradu, dignitate, perpetuo priuatus, ac ad quemcunque Eccleſiaſticum honorem deinceps conſequendum prorſus inhabilis eſſe declaretur. Si vero ſæcularis erit, prima, ſecunda q. vice pecunia multetur, iuxta ſanctionem Sacri Concilij Lateranenſis, ſub Leone X. At tertia vice, iuxta Sacrorum Canonum ſtatuta, publice pœniteat. In eos autem, qui non publice blaſphemauerint, Ordinarius mitius agat. Serui autem, ſiue operarij, qui in Dominorum domibus in blaſphemiam incurrent, primo acrius ab eis arguantur: deinde ab eorum domibus contumelioſe expella[illegible]ur. Sciantq;, qui blaſphemijs interfuerint, niſi bl[illegible]ntes redarguant, (modo id ſine periculo fieri poſsit) [illegible]m peccato non parum communicare. Omnino autem intra triduum blaſ-

mos, non ponant pollicem in ore dictarum ampullarum pro vnctione facienda, quia inde oritur periculum cadendi Oleum in terram, vel dictas ampullas frangendi: ſed habeant vaſa alia de ſtamno, præter dictas ampullas, cum ore amplo, in quo poni poßit pollex, & eo ſic intincto vngant. Prædicta autem vaſa, quæ numero erunt tria, ſecundum numerum trium Oleorum, ponantur in Capſula parua de ſtamno, pro vſu prædicto.

DE SACRAMENTO Ordinis.

NE ad Ordinis Sacramentum, cuius, & Sanctorum Patrum dictis, & Capitis noſtri Ieſu Chriſti exemplo, ſeptem ſunt gradus, propter ſeptiformem Spiritus Sancti gratiam, indignus aliquis aſſumatur; ne ue in eo conferendo indecens quid admittatur: Sancta hæc Synodus, Tridentini Concilij Decretis inhærendo, illud in primis Epiſcopis omnibus mandat, ut in Ordinibus conferendis diligentiſsime caueant, ne pro talium graduum collatione, nec per ſe ipſos, nec per interpoſitas perſonas, nihil ipſi, etiam ſponte oblatum, accipiant, nec a ſuis familiaribus, aut miniſtris, accipi ſinant.

Illi uero, in quos uel minores, uel ſacri Ordines erunt conferendi, pridie, uel aliquot dies ante Ordinum collationem, ſi ita magis Epiſcopo expedire uidebitur, uel ab Epi-

ſcopo,

ſcopo, uel ab alia quauis perſona, ab eo ad illud aſſumpta, Chriſtianam doctrinam audiant, & ea præſertim Capita Catechiſmi, iuſſu Sanctißimi D. N. Pij Quinti nouiſſime impreßi, quæ ad Sacerdotij miniſterium ſpectant.

Deinde accuratiſsime per examen ab illis requiratur, an ea omnia calleant, quæ ad Ordinem eis conferendum ſpectant, & ad Officium, quod exercebunt.

Subdiaconi non admittantur, niſi ita grammaticam poßideant, ut, quidquid legant, eos intelligere comprehendatur.

Diaconi non promoueantur, niſi, interrogati Eccleſiaſticæ doctrinæ quæ in Catechiſmo continetur, rationem omnem in promptu habeant, Symboli ſcilicet Apoſtolici, Orationis Dominicæ, Decalogi præceptorum, Eccleſiæ Sacramentorum, & eorum omnium, quæ ad Diaconatus Ordinem, & Officium, requiruntur. Ad Sacerdotium etiam promouendi ad hoc idem teneantur.

Præter autem examen prædictum, Ordinandi omnes ſuæ probitatis, & uitæ, & quod ex legitimo matrimonio nati ſint, teſtimonium in ſcriptis exhibere teneantur: quod teſtimonium per Vicarium Epiſcopi, ſiue Archidiaconum, aut etiam Archipresbyterum, uel Parochum locorum, in quibus reſident, dari poßit. qui niſi in ea re pro veritate dixerint, acerrime puniantur.

Ad Ordines promouendorum nomina, & cognomina Eccleſiarum Rectores per aliquot dies ante Ordinum

ſuſce-

ſuſceptionem populo denuncient: ut cuique liceat Ordinandos accuſare, ſi quod eorum crimen deprehenderit. Nec Epiſcopus eos ordinet, niſi de huiuſmodi proclamatione facta ſibi certo conſtiterit.

Omni diligentia Epiſcopi utantur, ut ſciant titulos Ordinandorum, ſi ſint patrimoniales, an eis ſint ſatis, an per fraudes, & deceptiones ſint parati. Neque admittantur, niſi aut Vicarij, Archidiaconi, Archipreſbyteri, vel Parochi literarum teſtimonio approbentur. Si vero beneficiales ſint, beneficij fructus itidem idonei, ac ſufficientes ſint. Ipſi uero etiam Ordinandi iuramento aſtringantur, ſe nec patrimoniales titulos alienaturos, aut permutaturos, nec beneficiales reſignaturos, donec eorum uictui fuerit aliunde prouiſum.

Qui uero ad Penſionum titulos ordinabuntur, niſi aliunde ſibi comparauerint, quo vitam ſuſtentent, illas extinguere poſſe deuetamus.

Quas prædictas alienationes, permutationes, reſignationes, extinctiones, nullatenus abſque conſenſu Epiſcopi facere poſſint. Qui in horum aliquo deliquerit, arbitrio Epiſcopi ſeuere puniatur.

DE

DE SEMINARIO Clericorum.

Cum ad auertendos a mundi uoluptatibus adoleſcentes, eoſdemq́ ad pietatem, & religionem informandos, mandatum ſit a Sacro Concilio Tridentino Prouincialibus Synodis, vt Clericorum Seminarium in omnibus Diœceſibus, vbi commode fieri poſſit, inſtituatur: Sancta hæc Synodus, non ignorans, vltra prædicta, quot, & quanti ex huiuſmodi Seminario expectari fructus poſſunt: & inſuper eiuſdem Concilij Decretis, vti par eſt, parere cupiens, & omnino volens, ſtatuit, & ordinauit, vt omnes Epiſcopi, & alij locorum Ordinarij, intra menſes tres aliquam omnino rationem ineant, qua ſaluberrimum hoc opus inſtitui, atque adimpleri, poſſit. Quod ſi aliquod impedimentum interceſſerit, quo minus id effici queat, de eo teneantur intra dictum tempus Metropolitanum docere, atque conſulere, qui quidem, ſi per ſe ipſe id minime explicare, atque amouere, poterit, ad Sanctiſſimum D. N. referet, & a ſuæ Sanctitatis bonitate, atque prudentia remedium petet.

DE VITA, ET HONESTATE Clericorum.

CVm ad ſubditorum reformationem neceſſaria in primis eſſe videatur Epiſcoporum, & aliorum, qui animarum curam gerunt, morum ſplendor, & vitæ emendatio, quorum incuria, & negligentia abuſus certe in hac Prouincia irrepſerunt innumeri: ſtatuit Sancta Synodus, vt ad ſe ipſos primum reformandos omne ſtudium, & animum conuertant, ne ſcilicet dicatur illis, quod imponunt onera grauia, quæ ipſi digito tangere nolunt. Eapropter Epiſcopos hortatur, vt (niſi iuſto impedimento præpediantur) Dominicis, & alijs feſtis diebus Miſſam celebrent, & pro populorum delictis Sacrificium offerant. Sacerdotibus vero omnibus præcipit, vt talibus diebus idem ſibi cenſeant faciendum. Qui vero animarum curam gerunt, ſingulis hebdomadis ter ſaltem celebrare teneantur, & eo etiam amplius, pro loci conſuetudine, & neceßitate.

Diaconi, Subdiaconi, bis; In minoribus vero conſtituti, ſimplices, aut quicumque alij Clerici, ſemel ſaltem ſingulis menſibus communicare teneantur. Qui vero, neceſſaria ratione ceſſante, id neglexerit, ac prædictis ordinationibus parere noluerit, & caſtigatus ſe non emendauerit, pœnam Ordinarij arbitrio impoſitam luat.

Nihil

Nihil Epiſcopi ab eorum dignitate, quæ valde excelſa eſt, alienum, in ſæcularium, quantumuis Principum, conſuetudine, committant, aut patiantur.

Circa uero ornatum, apparatum, & ſupellectilia, menſæ frugalitatem, ac familiæ modeſtiam, ea omnia ſeruent, quæ illis Sacra Tridentina Synodus ea de re grauiſſimo Decreto præcipit.

Clerici geſtu, vultu, habitu, & veſtitu, ſtatum, & ordinem ſuum profiteantur; ſint Corona, & tonſura Clericali, vniuſcuiuſque Ordini conuenienti, inſigniti.

Veſtis exterior talaris omnino ſit. Interiores vero, pro locorum, atque hominum condicione, qua maiori poterit decentia, Ordinariorum arbitrio.

Comam, atque barbam, ſtudioſe non nutriant.

Barba ab ſuperiore labro ita recidatur, vt pili in ſacrificio Miſſæ Chriſti Domini Corpus & ſanguinem ſumentem non impediant.

Cum mulieribus, de quibus ſuſpicio oriri poſſit, conſuetudinem, etiam extra domum, non habeant. In domo vero nulli omnino mulieri cohabitent, niſi arctiſſimo conſanguinitatis, aut affinitatis gradu coniunctæ, non remotiori quidem, quam ſecundo. Arbitrio tamen Ordinarij relinquitur, id etiam prohibere, ſi aliqua probabilis ſuſpicio exiſtat de mala uita earum mulierum. Omnino autem in eodem cubiculo non dormiant, etiam ſi ſit mater, & filius; aut frater, & ſoror.

Nulli Clerico liceat mulieres, cuiuſcumque gradus, aut condicionis ſint, aſſociare, nec ad brachium ducere, aut eis aliquo modo famulari.

Qui in aliquo horum deliquerit, & monitus non ſe correxerit, grauiter Ordinarij arbitrio puniatur.

DE RESIDENTIA EPISCOPORVM, & Curatorum.

GRauiſſimo Sacri Concilij Tridentini Decreto cautum eſt, ut in ſuis Diœceſibus Epiſcopi omnes reſideant. Nam, cum greges ſuos doctrina, & vitæ exemplo dirigere, vigilantia tutari debeant; id nequaquam abſentes præſtare poſſe, perſpicuum eſt. Itaque Sancta Synodus, huic inhærendo, ſtatuit, & ordinauit, nulli Epiſcopo licere extra Diœceſim ſuam morari, niſi cauſis, & pro tempore ab eodem Tridentino Concilio præſcriptis, & ſub pœnis in eo contentis.

Dent autem operam Epiſcopi, ſi abeſſe pauliſper ab Eccleſiis aliquando contigerit, id ne fiat Aduentus, & Quadrageſimæ tempore, nec diebus feſtis ſolemnibus, quibus maxime conuenit Epiſcopos miniſterium obire ſuum.

Monentur autem omnes locorum Ordinarij, vt non modo præſentia, ſed officio, ac miniſterio, reſideant in ſuis Eccleſiis; ac per ſe, quantum liceat, doceant, Sacrificium offerant, Sacramenta miniſtrent.

Eccle-

Eccleſiarum quoque Rectores, ac Canonici omnes, curam animarum habentes, Decretum de Reſidentia ſeruent, ſub pœnis in eo contentis.

DE EDICTO PROPONENDO, in examine eorum, quibus animarum cura committenda eſt.

CVm magna diligentia adhibenda ſit in examine eorum, quibus animarum cura eſt committenda, ſtatuimus, vt cum primum Epiſcopus Parochialem Eccleſiam, ſiue Canonicatum, aut dignitatem in Eccleſiis, vbi toti Capitulo animarum cura incumbit, vacare cognouerit, intra triduum illius Eccleſiæ valuis Edictum per decem continuos dies, vel aliud longius tempus ſibi bene viſum, poni mandet, in quo ad examen inuitentur, quicumque de beneficio ſic vacante prouideri cupient, vt tranſacto Edicti tempore examen fieri queat; ac deinde, ſeruatis, quantum fieri poterit, pro temporum, locorum, & perſonarum qualitate, iis omnibus, quæ Tridentina Synodo ſancita ſunt, alius idoneus in locum demortui ſufficiatur.

DE EXAMINE PRAEFICIENDOrum Cathedralibus Eccleſijs.

Vacante Eccleſia Cathedrali, publicæ ſupplicationes, ac preces, per Ciuitatem, & diœceſim omnino fiant, quibus a Deo religioſe poſtuletur, vt de idoneo Paſtore orbato gregi prouideat. Et, ſi forte Sanctiſsimus D. N. pro Eccleſiæ ſic vacantis, aut pro qualiſcumque alterius Eccleſiæ Cathedralis prouiſione, in aliquem oculos inijciat, de cuius qualitatibus in partibus huius noſtræ Prouinciæ examen ſit faciendum, eo quod ibi ſiue natus, vel educatus, aut aliter bene cognitus ſit; ſtatuimus, vt, poſtquam examen vna cum fidei profeſsione iuxta formam per Sanctitatem ſuam tranſmitti ſolitam factum fuerit, per Edictum etiam ad valuas maioris Eccleſiæ denuncietur, omnibus aditum patere, qui impedimentum, aut vitium aliquod in promouendo nouerint. & ſi quod huiuſmodi delatum fuerit, vna cum proceſſu, per examen prius facto, Sanctitati ſuæ fideliter tranſmittatur; vt, re integre cognita, & perſpecta, pro gregis Dominici commodo prouideat.

QVAE PER CLERICOS debeant vitari.

QVi Clericali militiæ ſunt aſcripti, non alio armorum genere decertare debent, quam orationibus, & lacrymis, quæ quidem ſi vna cælum adeunt, certum eſt, quod abſque victoria inde redire non poſſunt. Eapropter omnem armorum vſum, vel ad proprium tutamen, vel ad nocumentum alijs inferendum, Sancta Synodus Clericis omnibus interdicit; exceptis cultellis pro domeſtico vitæ vſu. Si quo vero eis iter ſit faciendum, & per loca ſuſpecta tranſeundum, de Ordinarij licentia in ſcriptis eis arma ferre liceat. Baliſtas tamen, ſclopettos, tela, ceteraq; huius generis nullo modo ſecum habere poßint.

Et, cum (Apoſtoli teſtimonio) nemo Deo ſeruiens ſæcularibus negotijs ſe ſe debeat immiſcere, cumq; Clericos irreprehenſibiles eſſe deceat, tum ne illis inferant ſcandalum, quibus bonorum omnium operum ſe ſe debent exempla præbere; tum vero ne mandatorum Domini, vel obliuioſi, vel contemptores facti eſſe videantur, qui de medio populi offendicula iußit auferri: Iccirco Clerici, temporalium omnium rerum curam a ſe abdicantes, omnemq; eorum ſolicitudinem in eum proijcientes, cui cura eſt de omnibus, nec per ſe, nec per interpoſitas perſonas merca-

turæ,

turæ, aut alijs ſæcularibus negotijs, per Sacros Canones prohibitis, operam dent, aut quomodolibet ſe ſe illis immiſcere audeant.

Laruati non incedant. Choreis, fabulis, comœdijs, alijsue profanis ſpectaculis, aut venationibus, per eoſdem Canones prohibitis, non interſint.

DE SACRAMENTO Matrimonij.

Coniugium bonum eſſe, nullus infitias ire audebit, niſi, a Domini præceptis, atque a Catholica veritate, recedens, ad impiorum Titianorum deliria ſe conferat. Huius autem Sacramenti quanta ſit excellentia, non modo facile ex eo conijci poteſt, quod ante peccatum ad officium tantum a Domino fuit inſtitutum; verum etiam, quod Dominus Ieſus Chriſtus, nuptijs intereſſe dignatus, eas Sanctiſſima præſentia ſua commendauit. Sancta igitur Synodus omnes Chriſti fideles hortatur, vt Tobiæ, Deo gratiſſimi, exemplum ſecuti, multa cum reuerentia, & timore, coniungantur. Diſtricte etiam mandando, præcipit Parochis, & quibuſcumque alijs, animarum curam gerentibus, vt omni diligentia & obſeruent ipſi, & ab alijs obſeruanda curent, quæcumque Sacrum Oecumenicum Tridentinum Concilium non omittenda eſſe decreuit; atque vt feſtis diebus inter Miſſarum

ſolemnia

ſolemnia admoneant populum, vt, ſi quis eorum aliquid nouerit imminere, quo celebrandum matrimonium poßit impediri, neque illud reuelauerit, excommunicationis vinculum ſtatim ſe ſciat incurſurum. Si quod vero dubium emerſerit, quo minus matrimonium confici poſſe videatur, Ordinarium conſulat ipſe Parochus. Doceat præterea populum illud Auguſtini, Nuptiale ſcilicet bonum eſſe tripartitum, eoq; ineſſe Fidem, Prolem, Sacramentum. In Fide, vt id attendant, poſt coniugale vinculum illorum neutri cum alio, alia ue coire licere. In Prole, vt generetur proles, quæ Dei gratia æternæ beatitudinis futura ſit heres, quæq; ſuſcepta amanter excipiatur: & exceptam honeſte, ac religioſe parentes curent educandam. In Sacramento, vt coniugium non ſeparetur, iuxta illud, Quod Deus coniunxit, homo non ſeparet. Si vero, iuſta, legitimaq; cauſa, quoad thorum, eos ſeparari contigerit, non propterea dimiſſus, aut dimiſſa, quacumque occaſione alteri iungatur. Et, quoniam ſcriptum eſt, Oculus, qui deſpicit patrem, eruant eum corui. Parochi moneant contrahentes, vt, non, niſi eorum parentibus conſultis, & (quoad fieri poteſt) annuentibus, contrahere ſtudeant: quibus, dum viuunt, & reuerentiæ, & ſubuentionis obſequia nouerint ſe debituros.

Benedicat quoque Parochus, ſeu presbyter, primas nuptias in Eccleſia in mane; cum Miſſæ celebratione, & ſolemnitatibus, quæ requiruntur. Abſtineat tamen a be-

nedictione ſecundarum nuptiarum. nam, cum ſemel benedictæ fuerint, non debet amplius illa benedictio reiterari: ſed celebretur tantum Miſſa in prædictis ſecundis nuptijs, abſque illa ſolemni benedictione. vti ordinatur in libro ad hoc deputato.

DE MERETRICIBVS.

QVoniam mala omnia vel omnino euitanda, vel, quoad fieri poteſt, a nobis ſunt remouenda, Sacra Synodus omnibus Epiſcopis ſollicitam curam gerere mandat, vt in Ciuitate vel vicus, vel locus aliquis, meretricibus (vbi ſunt) deſtinetur, quo ab honeſtis mulieribus ſecernantur: Ipſosq; Ciuitatum Rectores hortatur, vt hoc opus auctoritate ſua adiuuent.

DE BLASPHEMIA.

QVo magis ſanctiſſima illa verba, in Dei laudem dicta, mente volutamus, Omnis, *ſcilicet,* terra adoret te, et pſallat tibi, Deus; *eo magis in illos iure animaduertendum cenſemus, qui Dei nomen, cui omne genu curuatur, vel Sanctiſſimæ Virginis, quam in matrem ſibi elegit, vel Sanctorum, qui cum Chriſto regnant, blaſphemare ſacrilego ore non verentur. Sancta ergo Synodus decernit, ac mandat, vt, iuxta Sacrorum*

Canonum ſtatuta, Epiſcopi, & alij locorum Ordinarij, eos omnes punire ſtudeant, quos huic ſceleri deprehenderint eſſe obnoxios. Quod ſi Clericus vel Dei, vel Ieſu Chriſti, aut Virginis Mariæ, aut Sanctorum, nomini diris verbis publice detraxerit, fructibus, reditibusq́; omnibus Eccleſiaſticis vnius anni pro prima vice priuetur. Si vero iterum in eodem diliquerit, eo beneficio, quod poſſidet, priuetur: quod ſi plura poſſideat, eo priuetur, quod ad eius pœnam, et emendationem, Ordinario magis videbitur expedire. At, ſi tertio in eandem culpam fuerit prolapſus, ſi tunc demum, tamquam præteritæ veniæ ingratus, & filius, qui patris doctrinam, & increpationes ad eius ſalutem abijciat, omni beneficio, gradu, dignitate, perpetuo priuatus, ac ad quemcunque Eccleſiaſticum honorem deinceps conſequendum prorſus inhabilis eſſe declaretur. Si vero ſæcularis erit, prima, ſecunda q. vice pecunia multetur, iuxta ſanctionem Sacri Concilij Lateranenſis, ſub Leone X. At tertia vice, iuxta Sacrorum Canonum ſtatuta, publice pœniteat. In eos autem, qui non publice blaſphemauerint, Ordinarius mitius agat. Serui autem, ſiue operarij, qui in Dominorum domibus in blaſphemiam incurrent, primo acrius ab eis arguantur: deinde ab eorum domibus contumelioſe expellantur. Sciantq́;, qui blaſphemijs interfuerint, niſi blaſphemantes redarguant, (modo id ſine periculo fieri poſsit) eorum peccato non parum communicare. Omnino autem intra triduum blaſ-

phemantium nomina ad Iudicem Eccleſiaſticum deferre teneantur: &, ſi plures audierint, idem faciant, niſi vnus pro omnibus id ſibi faciendum ſuſceperit. Confeſſores ei, qui blaſphemauerit, grauem pro qualitate blaſphemiæ pænitentiam imponant.

DE FESTORVM DIERVM CVLTV.

DIes feſtos vel contemnentes, vel negligenter obſeruantes grauiter ſe delinquere noſcant. Cum enim Dominus per Prophetam dixerit, Sabbata mea dedi eis, vt eſſent ſignum inter me, & eos, & ſcirent, quia ego Dominus ſanctificans eos; *liquido conſtat, Feſtorũ dierum reuerentiam Dominico ore nobis eſſe propoſitam. Cum igitur nedum Dominicũ diem, verum & alia Chriſti, & Sanctorum, feſta, quæ Sancta Mater Eccleſia, noſtræ ſaluti pijſsime ſtudens, celebranda nobis propoſuit, hac in Prouincia non eo, quo decet, cultu obſeruari videantur: Sancta Synodus omnibus locorum Ordinarijs mandat, vt eorum cultum, atque obſeruantiam reſtituendam omnino curent, pœnis ſuo arbitrio propoſitis. Parochis autem diſtricte præcipit, vt populos erudiant, ſummam feſtis diebus reuerentiam, venerationem, ſanctificationem, celebrationem eſſe præſtandam. Eos etiam doceant, iiſdem diebus ab omni inquinamento, & ſæcularibus oblectamentis, abſtinere, Eccleſias frequentare,*

tare, pura mente Deum venerari, Miſſarum ſolemnijs, & veſperis, intereſſe, orationibus inſtare, diuinis lectionibus, & prædicationibus, attente vacare, ea omnia præterea charitatis opera in alterutrum exercere, quæ fideles, & imitatores Chriſti, decere videntur.

DE SACRARVM ACTIONVM repræſentationibus.

CVm vſum Dominicæ Paſſionis repræſentandæ, et Sanctorum Martyria referendi, tametſi pijſſime introductum, ob hominum nequitiam alijs riſum, alijs ſcandalum potius, quam deuotionem, & pietatem afferre Sancta Synodus animaduertat: decernit, tam in Eccleſiis, quam in quibuslibet priuatis alijs locis, ab huiuſmodi repræſentationibus abſtinendum eſſe. Concionatores autem, ignito Domini eloquio fideliſſime expoſito, ſignoq; Crucifixi Domini noſtri, alijsq; exterioribus pijſſimis actibus, per Ordinarium probatis, populos ad pænitentiam, ac pietatem, ad fletum, & planctum, adhortentur: ac tam Domini, quam Sanctorum, actiones ita pie, & grauiter narrent, vt auditores eorum ſibi exempla omnibus in operibus proponant, & ad eorum patrocinium in neceſſitatibus confugere diſcant.

DE SANCTIS.

NEmini dubium eſſe debet, Sanctorum interceſſione, & precibus, apud Deum miſeros mortales plurimum iuuari, eisq́ venerationem, & cultum, debite exhiberi. Ne tamen quid perperam in Eccleſia Dei per ignorantiam agatur, Concionatores, & Parochi, illud populos doceant, alium eſſe cultum, quo Deum patrem, eiusq́ vnigenitum filium Ieſum Chriſtum, ac Spiritum Sanctum; alium, quo Sanctos venerari, ac colere, debemus. Latriæ enim cultum ſoli Deo debemus; Sanctos vero, vt noſtros apud Deum interceſſores, ueneramur. Dominica autem oratio, quam ante Sanctorum Imagines Chriſti fideles frequentant, ipſi Deo dirigitur, cui quidem eam, ceteraq́ noſtra bona opera omnia, Sanctorum meritis, atque interceſſionibus, gratiora fore non ambigimus.

DE IMAGINIBVS.

SAnctorum Imagines in Eccleſiis, & aliis honeſtis locis, haberi, eisq́ omnem reuerentiam, per genuflexionem, & per alios honeſtiſſimos corporis motus, exhiberi, Sancta Mater Eccleſia docuit ſemper, & tradidit. At vero, vt indecens omne, quod in

ea re poſsit oriri, euitetur, Sancta Synodus, Tridentini Concilij Decreto ſuper hoc inhærens, ſtatuit, vt, ſicubi hac noſtra in Prouincia aliquæ fuerint Imagines, prototypo non congruentes, minus ue, quam deceat, honeſtæ, vel ex eo, quod propter aliquem corporis actum, vel habitum, ad riſum, aut turpes cogitationes potius, quam ad deuotionem, protrahant intuentes, Epiſcopi vel mutandas eas, vel curent auferendas. Poſthac vero nullæ in Eccleſiis Imagines ponantur, quas Epiſcopus non diligenter inſpexerit, & approbauerit. Qui contra fecerint, tam artifices, quam ij, quorum iuſſu id fuerit effectum, Epiſcopi arbitrio puniantur.

DE MIRACVLIS.

HUmani generis hoſtis tantæ ſunt inſidiæ, vt ſæpenumero falſis miraculis, ac illuſionibus, Chriſti fideles ſimplices, atque pios, in errorem inducere poſsit. Quocirca Sancta Synodus decernit, vt nulla poſthac noua Miracula admittantur, niſi (Tridentini Concilij de Miraculis prius ſeruato Decreto) ab Epiſcopis illa fuerint approbata.

DE RELIQVIIS.

SAnctorum Reliquias, quæ olim Spiritus Sancti templum, ac Chriſti viua membra, fuerunt, omni reuerentia venerandas, ex Sacri Tridentini Concilij Decreto, Sancta hæc Synodus decernit. Et ideo in vaſculis ſuis bene, & decenter ſub claui cuſtodiantur, nec in Altaribus ad longum tempus exponãtur; ſed, quotieſcumque populo erunt oſtendendæ, aut in proceſſionibus circumferendæ, id, luminibus accenſis, ac debita cum ſolemnitate, fiat, & denuo ſub claui recondantur. Nouæ autem Reliquiæ non admittantur, niſi quæ per Epiſcopos omni diligentia receptæ, & approbatæ fuerint.

DE INDVLGENTIIS, ET Quæſtoribus Eleemoſynarum.

NEmo Indulgentias publicet, ſeu populo commendet, niſi prius ab Ordinario viſitatæ fuerint, & probatæ.

Eleemoſynarum vero Quæſtores ad huiuſmodi Indulgentiarum officium exercendum nullatenus admittantur: ſed Indulgentiæ, iuxta Tridentini Concilij Decretum, populo publicentur, & commendentur.

DE PIIS LOCIS.

FIdelium eleemoſynis pia quæque loca & poſita, & dotata eſſe, Sancta Synodus non ignorans, ac illorum voluntati pie (vt decet) ſatisfacere volens, omnibus locorum Ordinarijs mandat, ac præcipit, vt, nullo in ea re detrectato labore, quidquid pro talium locorum viſitatione, & adminiſtratione, Sacro Tridentino Concilio demandatum eſt, & obſeruent, & inuiolabiliter obſeruandum curent.

Reditibus, cenſibus, & alijs horum locorum bonis quibuſcumque, vel male alienatis, vel ab alijs occupatis, omni diligentia inſudent, recuperandis.

Domus, & ædificia, etiam ſi Monaſterijs, aut alijs quibuſcumque Eccleſiis, aggregata ſint, vel ſi Commendæ, aut iuris patronatus, aut alio quocumque, titulo poſſideantur, ad peregrinorum, infirmorum, pauperum ue commodum deſtinata, vt reſarciantur, ſi ruinoſa ſint; vel etiam (ſi opus fuerit) vt demum reædificentur, toto pectore incumbant.

Ut plurimis peregrinis, pauperibusq; infirmis, in Hoſpitijs, quibus pauciores ſunt reditus, alimenta, ceteræq; ſubuentiones, commodius ſubminiſtrari poſſint, Epiſcopis Sancta Synodus mandat, vt, in qua Ciuitate duo, plura ue fuerint Hoſpitalia, quibus ſingulis pauci ſunt prouen-

H tus,

tus, plura illa in vnum redigenda curent, idq́ eo præſertim, ne, tot miniſtrorum diſpenſationibus, id, quod cenſuum minimum eſt, redigatur ad nihilum.

Antiſtites etiam inuigilare admonemus, vt, quos Eccleſiis, Hoſpitalibus, ſocietatibus, aut pijs alijs locis, quidquam debere deprehenderint, nec adminiſtrationem, nec procurationem exercere, nec curam aliquam, ad prædicta pertinentem, eos ſubire patiantur.

Eorum autem nullus, quibus talium locorum adminiſtratio fuerit permiſſa, nec mobile, nec immobile quidquam pretioſum vendere, permutare, in emphitheoſim tradere, aut alio quocumque alienationis genere in alios tranſferre præſumat, Epiſcopo inconſulto. Quibus omnibus in rebus ita Epiſcopus conſulat, vt a Sacrorum Canonum ordinationibus ſibi recedendum non exiſtimet.

Qui poſthac ad piorum locorum adminiſtrationem eligentur, ſiue Laici fuerint, ſiue Clerici, ante quam munus ſuum obeant, omnia fideliter ſe geſturos, in Ordinarij manibus iuramento ſpondeant. Qui vero ante hac fuerint electi, trium menſium ſpatio ipſum hoc iurare cogantur.

Sub Excommunicationis latæ ſententiæ pœna Notarijs, & quibuſcumque alijs actuarijs, præcipit Sancta Synodus, vt trium menſium ſpatio Ordinario reuelent, atque producant, teſtamenta, codicillos, ceteraq́ actorum, & legatorum genera, ad pias cauſas factorum, tam de rebus male partis, quam furtim acquiſitis, quæ vel ipſi rogati

ſcri-

ſcripſerunt, vel penes ſe detinent, ab alijs ſcripta. Sub eadem quoque pœna præcipitur iiſdem, vt intra menſem deinceps (legitimo tamen impedimento ceſſante) legata omnia, quæ eis ſcribenda contingent, Ordinario denunciare non omittant. 54

Epiſcopi, locorumq; Ordinarij, pœna arbitratu ſuo propoſita, diſtricte prohibeant, ne Confratres cuiuſcumque Societatis publicas illas Comeſſationes exerceant, quæ certis feſtis diebus fieri conſueuerunt: ex illis ſiquidem ſcandalum bonis, ac iurgia inter ipſosmet Confratres, ſæpenumero oriri, perſpicuum eſt.

DE MONASTERIIS.

S*I Regulares, tam uiri, quam mulieres, in Monaſterijs cælibem vitam ducentes, Prophetæ illud in mentem ſibi ſæpius reuocarent*, Præſtare *ſiquidem* non vouere, quam poſt votum vota non reddere; *nec iuſsionibus, nec noſtris profecto admonitionibus, indigerent. Cum ergo, noſtra in hac Prouincia Regulares obſeruantias maxima detrimenta accepiſſe, manifeſte inſpiciamus: eapropter Sancta Synodus decernit, & præcipit, vt in Sanctimonialium, ac Fratrum, & Monachorum, Monaſterijs quibuſcumque ſuas Conſtitutiones, ſuis Regulis ſibi demandatas, fideliter adimplere vnuſquiſque contendat.*

perpetuum eſſe poßit, præcipitur, ac mandatur, ne quis pecuniam, aut aliud quidquam priuati commodi cauſa, poßideat, aut ea utatur, niſi ſuorum ſuperiorum benedictione illud ei fuerit conceſſum: nec propriam in aliqua re voluntatem faciat.

Superiores autem ſtudioſe curent, vt nouitij, nouitiæq́; ad plenum doceantur, quæcumque in regulis, ſtatutis, ordinationibus ab eis obſeruandis continentur: vt quacumque in re eorum debita ſciant, & ad votum imprudentes non accedant.

Iidem ſuperiores illud etiam ſæpius exequantur, vt ea Sacri Concilij Tridentini Decreta legenda proponant, quæ ad Regulares, & eorum Monaſteria, ſpectant; & ipſi obſeruent, & per eorum ſubditos inuiolabiliter obſeruari iubeant.

Epiſcoporum etiam fore præcipimus, vt in eorum Diœceſanis Concilijs Monialium ad Monaſteria recipiendarum numerum præſcribere, Præfectarum ad earum regimen creandarum, puellarum etiam ad religionem admittendarum, nouitiarum ad profeßionem recipiendarum, ſeruandæ clauſuræ, conuerſarum, ac ſæcularium puellarum, quæ in Monaſterijs educantur, Cocionatorum, Capellanorum, viſitantium, propriarum regularum, inſtitutionumq́; aßidue legendarum, aliarumq́; rerum, quæ ad Moniales ſpectare videbuntur, diligentißime curam omnem ſuſcipiant.

DE

DE ECCLESIASTICA poteſtate.

Eccleſiaſticam dignitatem, a Ieſu Chriſto traditam, duplicem eſſe, non eſt dubitandum. id quod duarum Clauium numero aperte demõſtratur. Prima ſiquidem eſt Pænitentiæ ſacramentum, quæ internam, & ſecretam conſcientiam reſpicit peccatoris, qui ſponte peccata confitendo ſoluitur. Altera vero iuriſdictionem, & exterius regimen exercet, qua non per propriam conſcientiam tantum, ſed per teſtes, peccatores conuincuntur, & puniuntur: quo teſtimonio & publica delicta corriguntur, ne eorum gratia e Regno Cælorum peccatores excludantur.

Cum eam ob cauſam a Deo traditus ſit Excommunicationis gladius, velut Eccleſiaſticæ diſciplinæ flagellum, quo contumaces, & rebelles, ab Eccleſiaſticis ſacramentis, & a fidelium participatione, ſeiunguntur: clare conſtat, non tantum Sacrorum Canonum Sanctionibus, ſed etiam Diuino Iuri, repugnare, cum ſæculares Iudices, quibus Eccleſiaſticarum rerum diſpoſitio nullo iure permittitur, Eccleſiaſticos Iudices ſæpe deuetare ſtudent, ne aliquem, iure excommunicatum, talem eſſe denuncient; vel vt excommunicationem aliquam fulminatam reuocent.

Proinde Sancta Synodus obſecrat, & obteſtatur in

Domino,

Domino, Sereniſſimum, & Inuictiſſimum Regem Catholicum, eiusq; Illuſtriſſimum, & Excellentiſſimum Progem, ac ſuos alios in hoc Regno minores magiſtratus, & vtiles Dominos, hortatur, & monet, vt ab huiuſmodi prohibitionibus, & mandatis, abſtineant.

At, ſi quando (quod Deus non permittat) Eccleſiaſticus aliquis Iudex ſua poteſtate abuteretur: eius ſuperioribus illud ſignificent, nec obliuiſcantur pœnarum, quæ Sacrorum Canonum Conſtitutionibus ſuper his ſunt indictæ.

Econtra, ſingulos omnes Eccleſiaſticos Iudices Sancta Synodus deuetat, ne excommunicationes ipſas leui de cauſa fulminent; ſed (vbi commode id poſſe perſpicient) ceteris alijs iuſtitiæ remedijs vtantur, tam in procedendo, & definiendo, quam exequendo: veluti Sacro Concilio Tridentino traditum eſt.

Epiſcopi, cum primum ad ſua reuerſi fuerint, in Synodo Diœceſana perſonas idoneas pro cauſis Eccleſiaſticis in partibus delegandis conſtituant; ac eorum nomina Metropolitano mittant, vt, iuxta Decretum decimum Seſſionis XXV. Concilij Tridentini, Sanctiſſimo D.N. tranſmitti poſſint.

DE VSVRIS.

CUm, inter ceteras huius noſtræ Prouinciæ calamitates, hoc præcipue Uſuræ genus latius manere dignoſcamus, quod in plurimis rerũ venditionibus, propter emptoris pauperiem, temporis etiam fiat venditio, adeo, vt aliquando pro vnius anni dilatione duplex fere ſoluatur pretium: ſtatuimus, & ordinamus, vt poſthac de huiuſmodi venditoribus diligens fiat inquiſitio: &, qui inuenti fuerint, pœnis, per Sacros Canones conſtitutis, acerrime puniantur, ac inſuper in Confeſſionibus nullatenus abſoluantur, niſi debita (ſi poſſint) ſatisfactione ſecuta, præter quam in mortis articulo: tuncq́ moneantur, vt vel per ſe ipſos, ſi vixerint, vel per ſuos hæredes, quam primum poſſint, ſatisfacere ſtudeant. Omnes autem locorum Ordinarij Decretum hoc ſæpius populo publicandum curabunt.

Omnem porro curam, & operam ſuam conferant ad erigenda, et inſtituenda, ex auctoritate, Summi Pontificis loca pia, quæ Montes Pietatis appellantur, vnde mutuas pecunias pauperes poſſint accipere. Qua in re Principes, & Magiſtratus, obſecramus, vt Epiſcoporum diligentiam adiuuent. Nec in eis quidquam, præter ſortem, niſi pro Miniſtris, & alijs neceſſarijs ſumptibus, idq́ ex eadem Summi Pontificis auctoritate, accipiatur.

DE

DE SEPVLTVRIS & Exequijs mortuorum.

Sicuti piiſsimum eſt, vt fidelium corpora in Cæmiterij, vel Eccleſiæ ſinum recondantur, ita impietati proximum videtur, vt putida cadauera in loco excelſo, & ornato, collocentur. Curent ergo Epiſcopi, ne vlla deinceps eo modo ſepeliantur, & quæ ſepulta nunc ſunt, vna cum ſepulcris (niſi tamen marmorea, aut ærea ſint) amoueantur, & humi dentur, ita vt locus, in quo cõdentur, a reliquo Eccleſiæ pauimento minime promineat. Nec Eccleſiarum Rectores permittant, oſſa fidelium, quæ huc illuc per angulos Eccleſiarum ſparſa repeꝛiuntur, inſepulta manere, ſed ſimiliter ſepeliantur.

Caueant Parochi, ne pro Exequijs, pro ſepultura, & anniuerſarijs defunctorum, quidquam paciſcantur, exigant, aut petant, vel quid aliud committant, quod ſimoniam, aut auaritiam ſapere poſſit. Ne tamen os trituranti boui penitus alligetur, Epiſcopi curam ſuſcipiant, vt laudabiles, piæq; in his ſeruentur conſuetudines. Legata etiam, quæ pie per defunctos facta fuerint, exigenda curent. Nec, quæ eleemoſynæ cauſa vltro fuerint oblata, accipi prohibeant.

Si vero defunctorum hæredes ita a ſe pietatem, & charitatem amouerint, vt debitas ſuorum exequijs impenſas

non exhibuerint, Epiſcopi ad ea comparanda eos compellant, quæ ad honeſtum eius rei vſum ſibi conuenire videbuntur. Miſerabiles tamen perſonæ, impenſa Eccleſiarum, Ordinarij iudicio, erunt ſepeliendæ.

Morem, multis locis intermiſſum, mortuos in Cæmiteriјs ſepeliendi, quoad fieri poterit, Epiſcopi reſtituendum curabunt.

Conſuetudinem vero, quæ potius amentia, & delirium, dici poteſt, qua Mulieres cognatos ſuos mortuos multis clamoribus, & capillorum laniamentis, extra domum in publicas vſque vias proſequuntur, & qua, poſt exactum menſem, ad ſepulturæ locum conuenientes, clamores eoſdem, & laniatus, iterant, & renouant, prohibeant Epiſcopi, & omnino tollendam curent.

DE PVRGATORIO.

CUm pie, & Catholice, Sancta Tridentina Synodus demandauerit, vt fideles credant, & teneant; necnon etiam, vt doceantur, eisq; prædicetur Sancta illa, ac ſana, Purgatorij doctrina, quam Sancti Patres tenuerunt, crediderunt, & literis tradiderunt, Sacraq; Concilia ſanxerunt: Sancta hæc Synodus ordinat, & præcipit, vt Epiſcopi, & Ordinarij omnes euigilent, ne iniquitatis ſpiritus ſuperſtitioſum quid, & ſcandalum afferens ſuperſeminet. Prædica-

dicatores autem , & Parochi, quotieſcumque ſe occaſio obtulerit, doceant deſtinatum locum dari pro purgatione animarum fidelium, quæ cum diuina bonitate ſint ad perpetuam gloriam aſſumendæ, pænitentia incompleta e vita ceſſerunt: quas orationibus, eleemoſynis, Altaris Sacramento, & Eccleſiaſticis Indulgentÿs ſolui, minime eſt dubitandum.

DE MAGISTRIS puerorum.

QUuoniam in hac Prouincia quamplurimis, propter inopiam, proficiendi opportunitas ſubtrahitur, Sancta Synodus præcipit Epiſcopis, vt omni ſtudio Dominos, Magiſtratus, & Uniuerſitates omnes, hortentur, vt, ſumptui non parcentes, honeſtæ vitæ, & ſanæ doctrinæ, Magiſtros conducant.

Magiſtris autem ipſis eadem Sancta Synodus præcipit, & mandat, ne libros vetitos, aut de obſcænis, & turpibus, tractantes, pueris legant, ne ve per ſe ipſos legi patiantur: ſed eos ſana doctrina, bonisq; moribus, erudire, et formare, ſtudeant; ac præterea totum id præſtent, quod Lateranenſi Concilio ſub Leone X. ſtatutum eſt.

DE PRAEDICATIONE.

NEminem Epiſcoporum latere Sancta Synodus arbitratur, eorum muneris eſſe, & Conciones, & Sermones habere ad populum, inq; eorum præſertim Cathedralibus Eccleſiis docere, erudire, &, ſicut diligentes, ſolertiſſimiq; paſtores, omnia gregis errata ſalutaribus verbis corrigere, deperditarum ouium rationem diſtricte Domino reddituri. Eapropter eos omnes hortatur, vt pro viribus ſe exerceant ad id per ſe ipſos præſtandum; &, ſi quando iuſtum impedimentum ab eorum officio eos reuocaret, iuxta Tridentini Concilij Decretum, perſonas idoneas ad munus illud eligant.

Parochi quoque, Archipresbyteri, & alij quicumque, animarum curam gerentes, Dominicis ſaltem diebus, & feſtis ſolemnibus, Aduentus vero, & Quadrageſimæ tempore quotidie, vel ad minus ter in hebdomada, in eorum Eccleſiis per ſe ipſos idem omnino faciant; excepto tamen, vbi per Quadrageſimam Prædicatores regulares, vel alij, conduci conſueuerunt. quo tempore Parochus quieſcere poterit. Quod ſi forte eorum aliquis ad hoc munus obeundum inhabilem ſeſe cognouerit, peritum aliquem adire non erubeſcat, cuius ſtudio, & opera ex Latino in maternam linguam Homelias, & Sermones, ſcriptorum Catholicorum verti curet, & illis memoriæ demandatis,

datis, vel ſaltem de ſcripto lectis, debito ſatisfaciat, cui Sacrorum Canonum, & Tridentini Concilij, Decretis tenetur.

Neminem ad Prædicationem in ſuas Diœceſes Epiſcopi admittant, quem monitionibus Catholicis non præmonuerint, quid ſcilicet acrius, & crebrius, quid autem remiſſius, & rarius, pro locorum, & peccatorum communium qualitate, populis ſit inculcandum.

Prædicatores vero argumenta, & rationes Hæreticorum non recenſeant, ne in imperitorum fidelium mentibus confuſionem pariant. At, ſi quando, vt eorum falſa dogmata facilius reijciantur, ipſorum argumenta afferre ſit neceſſe, tunc (quoad fieri poterit) diſputationibus reſecatis, grauiſſimisq; reprehenſionibus, poterunt id exequi.

Fabulas, eaq; quæ populis riſum mouent, recenſere non audeant.

Apocryphas Hiſtorias non tractent, nec Miracula, à Catholicis, ac fidelibus auctoribus non perſcripta.

Meminerint etiam, cum Dominus dixerit, Noſtrum non eſſe, noſſe tempora, vel momenta. *Antichriſti aduentum, & vltimam Iudicij diem, certo, ac definito, tempore non tractare.*

Diligenter ſe habeant in vitijs, & peccatis, reprehendendis. Caueant tamen, ne ad particularia deſcendant, nec verbis, odium, & contumeliam potius, quam emendatio-

nem, parientibus, corrigant.

Spirituales, aut temporales, Dominos, ſiue eorum Officiales, aut Magiſtratus, modeſte, ac pie, admoneant, non acerbius obiurgent: ſubditosq́; illud Petri doceant; Fratres, obedite præpoſitis veſtris, &c.

Totus autem Concionatorum, omniſq́; ſcopus ſit, ex Sacrarum Scripturarum interpretatione vitiorum reprehendendorum occaſiones inuenire: in qua quidem interpretatione ab eo ſenſu non recedant, quem Catholica Eccleſia, & Sacrorum Doctorum, ab ea acceptatorum, auctoritas approbauit: ex quibus tantum Doctoribus allegorias excerpere poterunt, ſiquando illis vti voluerint. Sed præcipue in id incumbant, vt audientes ſæpius moneantur, articulos Fidei firmiter credere, & confiteri: decem præcepta ſeruare, peccata deflere, pænitentiam agere, dies feſtos, & ieiunia, ſeruare, orationibus inſiſtere, Eleemoſynas, & alia pietatis opera, facere, quæ Chriſti fideles decent.

DE VISITATIONE.

Piſcoporum ea cura propria, & præcipua, eſſe debet, Eccleſias ſuas, ac Diœceſes, veluti Sacro Concilio Tridentino ſancitum eſt, viſitare. Meminerint autem, non ſuperfluo, ſed neceſſario tantum, comitatu ad illas viſendas ſe conferre, ac ſe, quamcitiſſime

me poſſunt, expedire, ne ſuperfluis impenſis ſubditi grauentur: nec tamen eorum quidquam prætereant, quæ viſitationis ad actum neceſſario ſpectant. Sanctum ſiquidem Euchariſtiæ Sacramentum primum viſitent: ſpeculentur, quo pacto, quaue diligentia, mutetur, & an ea reuerentia, qua decet, cuſtodiatur.

Sacriſtiam poſtmodum adeant. In ea Calices, Patenas, corporalia, linteola, aliaq; ad Chriſti Corpus pertinentia, an munda ſint, & decentia: Sacras præterea Reliquias, ac Sacrarum veſtium omne genus, libros, & cetera omnia, an diligenter aſſeruentur, inſpiciant. Eccleſiam poſthac diligentiſsime perſcrutentur: &, ſi alicubi ruinam minentur parietes, aut aliquo modo præſeferant indecentiam, reſtaurari, atque expoliri, demandent.

Diligenter etiam inquirant, ſi in Eccleſiis Diuina Officia debitis horis perſoluantur, ſi Dignitates, Canonici, & Clerici quicumque, Canonice ſint ordinati, & ſi iuſto titulo beneficia poſsideant, ſiq; eorum in Eccleſiis reſideant, an inter eos ſint diſſenſiones.

Si Baptiſmi, Chriſmatis, & Unctionis, Sacramenta debita reuerentia Rectores ſeruent; ſiq; debitis temporibus ea innouanda curent; ac, ſi in Matrimonij Sacramento Tridentini Concilij formam obſeruent.

Cum primum Cathedrales, Collegiatas, Parochiales, Eccleſias viſitauerint, ad Hoſpitalium, aliorumq; piorum locorum, viſitationem ſe conferant: ſcrutentur, an

eorum

eorum bona ſine fraude adminiſtrentur: computum, & rationes, diligenter inſpiciant; vt ſciant, an debite reditus diſpenſentur.

De Ludi Magiſtris inquirant, ſi vitæ, atque doctrinæ, ſint honeſtæ: ſiue quidquam prohibitum diſcipulis interpretentur.

Ut vero facilius rebus omnibus Epiſcopi mature proui dere poſſint, ab honeſtioribus illorum locorum hominibus diligenter exquirant, quæ reformatione indigere videantur: ſi eo in loco hæretici ſunt, fenerantes, concubinarij, luſores, blaſphematores, factioſi, & inimicitias gerentes, qui non integre Eccleſiæ Catholicæ præceptis pareant, & ritum non ſeruent. ſed præſertim circa victum, procurationes, munera, & ſimilia, Epiſcopi ſeruare meminerint, quidquid Sacro Tridentino Concilio præſcriptum eſt.

DE SPOLIIS CLERICORVM.

QVia in hac Prouincia ſæpiſſime contingit, quod Spoliorum Commiſſarij bona Clericorum, ex hac vita decedentium, inuadunt, & auferunt, tametſi patrimonialia, aut alias hæreditaria, nulla habita ratione, quod idem Clericus vel nullum, vel adeo tenue Eccleſiaſticum beneficium poſſederit, vt vix ſibi eius fructus ad duorum, vel trium, anni cuiuslibet, menſium ſuſtentationē ſuffecerint, ne dum, vt ex illis bona ſtabilia,

aut

aut alia quæcumque, comparari potuerint: Statuit Sancta Synodus, ſupplicandum eſſe Sanctiſſimo D. N. vt, pro ſua erga omnes Chriſti fideles bonitate, ac iuſtitia, huic rei prouideat, & modum aliquem imponat, prout ſibi magis expediens viſum fuerit; ac (ſi Sanctitati ſuæ videbitur) eorum Clericorum bona pro ſpolijs non auferantur, qui ſaltem non habuerint ducatos quinquaginta in reditibus Eccleſiaſticis.

DE POENIS.

QVæ in his noſtris Conſtitutionibus, & Decretis, Pœnæ decernuntur, quæ ve per Epiſcopos, vel alios locorum Ordinarios, auctoritate ſibi per hanc Sanctam Synodum conceſſa, quibuſcumque delinquentibus, tam Laicis, quam Clericis, infligentur, vltra eas intelligantur, quæ per Sacrum Tridentinum, ac quæcumque alia Oecumenica Concilia, necnon alios Iuris communis Canones, decretæ iam ſunt, & inflictæ. quibus nullatenus derogare Sancta hæc Synodus intendit.

Quæ vero pecuniæ ex dictis pœnis prouenient, Epiſcopi, aut alij locorum Ordinarij, eas nullatenus in vſum proprium conuertere poſſint, ſed alicui pio loco applicent; data, ſi expedierit, accuſatoribus portione ſua; quæ tamen tertiam partem non excedat.

CETERUM

CETERVM, cũ Sacrum Tridentinum Conciliũ alia multa decreuerit, quorũ nulla huius Prouincialis Synodi Decretis mentio ſit, quia ſatis expreſſa, ac explicata; ſunt: ea omnia, ſiue ad doctrinam, ſiue ad Eccleſiaſticam reformationem, & morum correctionem pertinent, cum his omnibus, quæ in hac Prouinciali Synodo ſtatuta, definitaq; ſunt, Sancta Synodus plene, atque integre, ab omnibus huius noſtræ Prouinciæ Epiſcopis, Abbatibus, Capitulis, & alijs quibuſcumque perſonis Eccleſiaſticis, & ſæcularibus, ſeruari debere declarat, atque omnibus modis iubet.

Vult inſuper, ac mandat, vt in Diœceſanis conuentibus Epiſcopi eadem Prouincialis Synodi Statuta legi, & publicari; ac illa, vna cum Decretis Concilij Tridentini; in ſingulis Cathedralibus, Collegiatis, & Parochialibus, Eccleſiis huius Prouinciæ, certo aliquo loco collocata, perpetuo aſſeruari curent.

Huius autem Sacræ Synodi Decreta ſuum robur habere declaramus ad vnum menſem, poſtquam Eccleſiæ Metropolitanæ valuis affixa fuerint.

Omnia, & ſingula, quæ in hac Sacra Synodo decreta, actaq; ſunt, Sanctæ Romanæ Eccleſiæ, omnium Eccleſiarum Matris, & Magiſtræ, ſemper emendanda, & corrigenda, qua debemus obedientia, ac reuerentia, auctoritati ſubijcimus. Laus, & gloria, Deo Optimo Maximo, nunc, & ſemper.

AMEN.

INDEX.

DE Diuino Cultu, & celebratione Miſſarum. pagina 5
De Ritu ſeruando in celebratione Diuinorum Officiorum. pag.9
De Eccleſijs. pag.13
De Aqua Benedicta. pag.15
De Sacramentis. pag.16
De Baptiſmo. pag.18
De Confirmatione. pag.20
De Sacramento Euchariſtiæ. pag.21
De Cuſtodia, & loco Euchariſtiæ & de modo illam deferendi ad infirmos. pag.23
De pœnitentia pag.25
De Ieiunijs. pag.28
De Extrema Vnctione pag.29
De Sacramento Ordinis. pag.32
De Seminario Clericorum. pag.35
De Vita, & honeſtate Clericorum. pag.36
De Reſidentia Epiſcoporum, & Curatorum. pag.38
De Edicto proponendo in examine eorum quibus animarum cura committenda eſt. pag.39
De Examine Præficiendorum Cathedralibus Eccleſijs. pag.40
Quæ per Clericos debeant vitari. pag.41
De Sacramento Matrimonij. pag.42
De Meretricibus. pag.44
De Blaſphemia. pag.44
De Feſtorum dierum cultu. pag.46
De Sacrarum actionum repræſentationibus. pag.47
De Sanctis. pag.48
De Imaginibus. pag.48
De Miraculis. pag.49
De Reliquiis. pag.50
De Indulgentijs, & quæſtoribus Eleemoſynarum. pag.50
De pijs locis. pag.51
De Monaſterijs. pag.53
De Eccleſiaſtica Poteſtate. pag.56

De

De Vſuris. pag.58
De Sepulturis, & Exequijs Mortuorum. pag.59
De Purgatorio. pag.60
De Magiſtris puerorum. pag.61
De prædicatione. pag.62
De Viſitatione. pag.64
De Spolijs Clericorum. pag.66
De Pœnis. pag.67

FINIS.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE